

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**

PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Suinteresuotos institucijos ir suinteresuoti asmenys, į kurių pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų pateiktos pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba tik iš dalies atsižvelgta į suinteresuotų institucijų ir suinteresuotų asmenų pateiktas pastabas ir pasiūlymus
Susisiekimo ministerija, 2024-04-16, Nr. 2-1332	Įstatymo projekto 28 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose yra vartojama sąvoka „savanoriškai“ įplaukęs į uostą laivas. Pažymėtina, kad šios sąvokos apibrėžtis projekte neįtvirtinta, be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo 21 straipsnio nuostatomis, laivai uostą gali įplaukti tik turėdami uosto kapitono, kuris leidžia laivams įplaukti į uostą ir išplaukti iš jo, registruoja laivų įplaukimą ir išplaukimą, leidimą.	Atsižvelgta iš dalies. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 218 straipsnio ir 220 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl valstybių teisės atlikti teisės aktų pažeidimo tyrimą ir išskelti bylą taikomos savanoriškai uoste arba jūros terminale esantiems laivams. Šios nuostatos iš esmės atitinka įstatymo projekto 28 straipsnio 1 dalies nuostatas. Siekiant įstatymo projekto nuostatų atitikties minėtiems Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos straipsniams tikslinga įstatymo projekto 28 straipsnio 1, 5 ir 7 punktus dėstyti taip: „1) pagrįstai įtaria, kad savanoriškai uoste ar jūros terminale esantis laivas, savanoriškai įplaukęs į uostą ar uosto terminalą, Lietuvos Respublikos vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje arba išskirtinėje ekonominėje zonoje užteršė jūros aplinką arba šiose teritorijose kitaip pažeidė jūros aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus;“ „5) gautas prašymas iš užsienio valstybės kompetentingų institucijų pradėti tyrimą dėl savanoriškai įplaukusio į Lietuvos Respublikos uostą uoste ar jūros terminalą terminale esančio laivo, pažeidusio prašančios valstybės vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje jūros

		<p>aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus;“</p> <p>„7) pagrįstai įtaria, kad savanoriškai plaukęs į Lietuvos Respublikos uostą uoste ar terminalą jūros terminale esantis laivas pažeidė Europos Sąjungos valstybės narės vidaus vandenyse, teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje arba atviroje jūroje jūros aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus.“</p>
	<p>Įstatymo projekto 28 straipsnio 1 dalies 3 punkto formuluotė yra neaiški, šiame punkte esantis žodžių junginys „Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje“ yra perteklinis, todėl siūlome šį punktą dėstyti taip: „3) pagrįstai įtaręs, kad laivas, esantis Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje, užtersė jūros aplinką ar kitaip pažeidė jūros aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus, Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir dėl to padaryta didelė žala jūros aplinkai ar kilo didelės žalos jūros aplinkai grėsmė, atliko šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytus veiksmus, o pažeidimu įtariamą laivą nepateikė reikalaujamos informacijos arba laivo pateikta informacija neatitinka tikrovės <...>“. Analogiška pastaba teiktina ir dėl Įstatymo projekto 29 straipsnio formuluotės.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 220 straipsnio 3, 5 ir 6 dalių nuostatos dėl valstybių teisės atlikti teisės aktų pažeidimo tyrimą ir iškelti bylą taikomos laivams, plaukiantiems valstybės išskirtinėje ekonominėje zonoje ar teritorinėje jūroje ir padariusiems pažeidimus išskirtinėje ekonominėje zonoje. Šios nuostatos iš esmės atitinka įstatymo projekto 28 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir 29 straipsnio nuostatas.</p> <p>Siekiant įstatymo projekto nuostatų atitikties minėtoms Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos nuostatomis tikslinga:</p> <p>1. Įstatymo projekto 28 straipsnio 1 dalies 3 punktą dėstyti taip: „3) pagrįstai įtaręs, kad Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje plaukiantis laivas, esantis Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje, Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje užtersė jūros aplinką ar kitaip pažeidė jūros aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus, Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir dėl to padaryta didelė žala jūros aplinkai ar kilo didelės žalos jūros aplinkai grėsmė, atliko šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytus veiksmus, o pažeidimu įtariamą laivą nepateikė reikalaujamos informacijos arba laivo pateikta informacija neatitinka tikrovės;</p> <p>2. Įstatymo projekto 29 straipsnį dėstyti taip:</p>

		<p>„29 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų veiksmai pagrįstai įtarus, kad laivas, esantis plaukiantis Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje, užteršė jūros aplinką ar kitaip pažeidė jūros aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir dėl to padaryta didelė žala jūros aplinkai ar kilo didelės žalos jūros aplinkai grėsmė</p> <p>Jei aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas pagrįstai įtaria, kad laivas, esantis plaukiantis Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar išskirtinėje ekonominėje zonoje, užteršė jūrą ar kitaip pažeidė jūros aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančius teisės aktus Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje ir dėl to padaryta didelė žala jūros aplinkai ar kilo didelės žalos jūros aplinkai grėsmė, jis privalo nedelsdamas kreiptis į laivo kapitoną prašydamas pateikti informaciją, susijusią su jūros aplinkos teršimu ar kitu aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimu. Laivo kapitonas be priežasties nedelsdamas privalo pateikti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnui prašomą informaciją.</p>
	<p>Įstatymo projekto 30 straipsniu yra perkeliama 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo su pakeitimais, padarytais 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/123/EB, 6 straipsnio nuostatos. Atkreipiame dėmesį, kad direktyvos 2005/35/EB 6 straipsnio nuostatos įtvirtina priemones, taikomas laivams, esantiems uoste, todėl nėra aišku, kodėl</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nors Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymu (toliau - AAVKĮ) perkeliama 2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo su pakeitimais, padarytais 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/123/EB (toliau – direktyva), nuostatos, tačiau tai nereiškia, nei kad direktyvos straipsniai perkeliama nuosekliai vienas po kito, nei kad susijusiame Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo skirsnyje gali būti reglamentuoti tik tie klausimai, kurie reglamentuojami direktyvoje. Aptariamame</p>

	<p>Istatymo projekto 30 straipsnyje yra kalbama apie laivų stabdymą, taip pat neaišku, kokios institucijos yra įgaliotos prievarta sustabdyti laivus.</p>	<p>Projekto 30 straipsnyje reglamentuotas laivų stabdymas ir tikrinimas – svarbūs aspektai, prielaidos, siekiant vykdyti tyrimą dėl jūros aplinkos teršimo iš laivo ar kito jūros aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimo.</p> <p>Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo 7 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta teisė valstybei laikantis Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos sulaikyti atitinkamose teritorijose plaukiojantį laivą susijusį su išmetimu, padariusiu didelės žalos arba dėl kurio gali kilti didelės žalos pavojus atitinkamos valstybės narės pakrantei ar jos susijusiems interesams, arba ištekliams.</p> <p>Atsakant į pastabą dėl institucijų, kurios įgaliotos prievarta stabdyti laivus (Projekto 30 straipsnio 2 dalis), pažymėtina, kad šios institucijos apibrėžtos ir joms įgalinimai suteikti specialiaisiais teisės aktais. Manome, kad konkrečių institucijų įvardijimas Projekte netikslingas.</p> <p>Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 3 punktu nustatyta pareiga laivų kapitonomas Valstybės sienos apsaugos tarnybos reikalavimu sustabdyti laivą ir leisti patikrinimų įstaigoms atlikti patikrinimus, taip pat vadovaujantis 5 dalies 1 punkto nuostatomis laivai gali būti sustabdyti ar sulaikyti, jeigu laivas, plaukdamas per teritorinę jūrą, padarė žalą aplinkai ar gyviesiems ištekliams ir vengia ją atlyginti. Atitinkamai 7 straipsnyje nurodyta, kad tais atvejais, kai nevykdomi minėtame 6 straipsnyje nurodyti reikalavimai, Valstybės sienos apsaugos tarnyba turi teisę persekioti, sustabdyti, patikrinti ir sulaikyti laivą. Taip pat 27 straipsnio 2 dalies 7 punktu nustatyta valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų teisė sustabdyti laivą teritorinėje jūroje, vidaus ir pasienio vandenyse, jeigu laivas teršia aplinką atliekomis ar pavojingomis medžiagomis, bei 28 straipsnio 2 dalies 6 punktu</p>
--	---	--

		<p>įtvirtinta teisė valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnui panaudoti fizinę prievartą stabdant laivą.</p> <p>Atitinkamai prievartinio laivų stabdymo teisė pareigūnams ar karo laivams, kariniams orlaiviams arba kitiems laivams ar orlaiviams, kurie turi aiškius skiriamuosius ženklus, leidžiančius nustatyti, kad jie atlieka valstybės tarnybą ir yra įgalioti atlikti tokius veiksmus, įtvirtinta Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 224 straipsnyje.</p>
	<p>Įstatymo projekto 31 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnui nusprendus sulaikyti laivą, laivas privalo plaukti į uostą. Jei laivas atsisako vykdyti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno sprendimą, aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas apie tai informuoja Lietuvos Respublikos institucijas, įgaliotas prievarta atplukdyti laivus į uostą. Neaišku, kokios Lietuvos Respublikos institucijos yra įgaliotos prievarta atplukdyti laivą į uostą, be to, laivui įplaukti į uostą yra reikalingas uosto kapitono leidimas. Taip pat Įstatymo projekto 31 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad šios institucijos privalo imtis teisės aktuose nustatytų veiksmų, kad nepaklūsęs aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno reikalavimui laivas būtų sulaikytas. Nėra aišku, kokiuose teisės aktuose yra įtvirtinti tokie institucijų įgaliojimai ir veiksmai, kurių turėtų imtis institucijos laivui sulaikyti jam neįplaukus į uostą. Be to, Įstatymo projekto 31 straipsnio 3 dalyje nustatyta ir tai, kad apie sustabdyto laivo vykimą ar priverstinį laivo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projektu suteikiami įgaliojimai aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnams, taip pat šios priežiūrą vykdančios institucijos vadovui (pvz., patvirtinti laivų stabdymo tvarką ir pan.). Kitų institucijų ir jų pareigūnų įgaliojimus apibrėžia specialieji teisės aktai, kurių, manome, šiame Projekte kartoti netikslinga.</p> <p>Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos 224 straipsniu suteikiama teisė pareigūnams imtis priverstinio vykdymo, kuris apimtų tiek laivo sulaikymą, tiek nukreipimą į atitinkamą uostą ar kitą stovėjimo vietą, taip pat 225 straipsnyje apibrėžiami reikalavimai tokių vietų parinkimui - nurodyta, kad valstybės, naudodamosi teise imtis priverstinio vykdymo <...> neturi nukreipti laivo į nesaugų uostą ar nesaugią stovėjimo vietą, taip pat turi nekelti nepagrįsto pavojaus jūros aplinkai.</p> <p>Teisė sulaikyti laivą ne uosto teritorijoje taip pat apibrėžta ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo 7 straipsnio 2 dalyje. Atitinkamai Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 5 dalies 1 punkto nuostatomis laivai gali būti sulaikyti, jeigu laivas, plaukdamas per teritorinę jūrą, padarė žalą aplinkai ar gyviesiems ištekliams ir vengia ją atlyginti, o 7 straipsnyje nurodyta, kad tais atvejais kai nevykdomi minėtame 6 straipsnyje nurodyti reikalavimai, Valstybės sienos apsaugos tarnyba turi teisę sulaikyti laivą, taip</p>

	<p>plukdymą į uostą aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas nedelsdamas informuoja Valstybės sienos apsaugos tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Siūlome, įtvirtinant šias nuostatas, vadovautis Saugios laivybos įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybinio jūrų uosto įstatymu, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto laivybos taisyklių bei kitų saugią jūrų laivybą ir navigaciją įtvirtinančių teisės aktų reikalavimais, taip pat pateikti projektą derinimui AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai bei Lietuvos transporto saugos administracijai.</p>	<p>pat 27 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta teisė valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams teritorinėje jūroje, vidaus ir pasienio vandenyse lydėti arba vilkti sulaikytą laivą, jeigu laivo kapitonas nevykdo atitinkamų reikalavimų. Siekiant įstatymo projekto nuostatų atitikties minėtoms Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos nuostatomis tikslinga projekto 31 straipsnio 3 dalį dėstyti taip: “3. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnui nusprendus sulaikyti laivą, laivas pareigūno sprendimu sulaikytas laivas privalo plaukti į sprendime nurodytą saugų uostą ar saugią stovėjimo vietą. Jei laivas atsisako vykdyti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno sprendimą, aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas apie tai informuoja Lietuvos Respublikos institucijas, įgaliotas prievarta atplukdyti laivus į uostą. Šios institucijos privalo, prašydamas imtis teisės aktuose nustatytų veiksmų, kad nepaklūsęs aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno reikalavimui laivas būtų sulaikytas. Apie sustabdyto laivo vykimą ar priverstinį laivo plukdymą į uostą ar stovėjimo vietą aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas nedelsdamas informuoja Valstybės sienos apsaugos tarnybą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Atsižvelgiant į pateiktą pasiūlymą pateikti projektą derinimui AB Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai bei Lietuvos transporto saugos administracijai, buvo organizuotas įstatymo projekto nuostatų, susijusių su laivų stabdymu, aptarimas su minėta įstaiga ir institucija.</p>
<p>Lietuvos regionų atliekų tvarkymo centrų asociacija 2024-04-16, Nr. IS-101</p>	<p>Atitinkamų privalomųjų nurodymo (toliau - PN) davimo tvarkos numatymas poįstatyminiame teisės akte neatitinka tokiems ribojimams keliamų konstitucinių reikalavimų.</p>	<p>Neatsižvelgta. Aktualioje AAVKĮ redakcijoje įtvirtinti analogiški pastaboje minimų ūkinės veiklos ribojimo pagrindai (pagrindai, kada duodamas atitinkamas privalomasis nurodymas). Įgyvendinamuoju teisės aktu siekiama ne išplėsti šiuos pagrindus (t. y., įstatymo normos taikymo apimtį), o jį</p>

	<p>Projekto 21 straipsnio 2 dalyje siūloma nauja nuostata, pagal kurią „[š]io straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais duotų PN davimo sąlygas nustato ir įgyvendinimo tvarką nustato aplinkos ministras“. Šie punktai reglamentuoja atvejus, kai dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo atliekami ūkinės veiklos ribojimo veiksmai, konkrečiai duodamas PN dėl šių veiksmų atlikimo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stabdyti įrenginio ar jo dalies eksploatavimą; 2) stabdyti konkrečią veiklą; 3) stabdyti TIPK ar taršos leidime numatytą veiklą. <p>Savo esme valstybės pareigūno PN stabdyti veiklą, uždrausti veiklą arba drausti naudotis ūkio subjekto turtu yra ūkinės veiklos laisvės ribojimas. PN tipiškai yra nurodoma, be kita ko, ūkinės veiklos laisvės ribojimo pagrindas, trukmė, kuriai stabdomi įrenginio eksploatavimas arba konkreti veikla, taip pat kitos ribojančios sąlygos ir procedūros, reikalingos įvykdyti PN riboti ūkinę veiklą.</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją (toliau – Konstitucija) ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – KT) praktiką, riboti asmens teises ir laisves, taip pat ir ūkinės veiklos laisvę, galima, be kita ko, kai tai yra daroma tai yra daroma įstatymu¹. Pagal Konstituciją ūkinės veiklos laisvės ribojimai įstatyme turi būti suformuluoti aiškiai.</p>	<p>detalizuoti, siekiant užtikrinti nuoseklią ir vieningą aptariamų įstatymo nuostatų taikymo praktiką. Pažymėtina, kad detalizavimas yra aktualus ne tik aplinkos apsaugos valstybinę priežiūros vykdančios institucijos pareigūnams, bet ir subjektams, kurių veikla, esant įstatyme įtvirtintiems pagrindams, gali būti apribota.</p>
--	--	--

	<p>KT pabrėžia, kad tam tikri ūkinės veiklos santykiai gali būti reguliuojami tik įstatymais, kiti – Vyriausybės nutarimais, dar kiti – žemesnės galios poįstatyminiais teisės aktais. Tačiau nustatyti draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, taip pat įvairias sankcijas už atitinkamus teisės pažeidimus pagal Konstituciją galima tik įstatymu. Tik įstatymu galima nustatyti ir esminį poveikį ūkinei veiklai galinčias daryti ekonominio poveikio priemones, kurios turi būti taikomos, kai nustatyti įpareigojimai yra nevykdomi arba netinkamai vykdomi.</p> <p><i>Dėl šių priežasčių Projekto 21 straipsnio 2 dalis ta apimtimi, kur tam tikrus ūkinės veiklos ribojimus siūloma įtvirtinti poįstatyminiame teisės akte, neatitinka tokioms nuostatoms keliamų konstitucinių reikalavimų. Visos PN davimo sąlygos ir įgyvendinimo tvarka turi būti aiškiai numatyta įstatyme.</i></p>	
	<p>PN turinio, formos, davimo, įteikimo tvarkos reglamentavimas poįstatyminiu teisės aktu neatitinka ūkinės veiklos laisvei keliamų konstitucinių reikalavimų, neužtikrins reguliavimo aiškumo ir priežiūros veiksmingumo.</p> <p>Projekto 22 straipsniu, kuris turėtų sureglamentuoti PN turinį ir formą, siūloma numatyti, kad privalomo nurodymo „formą ir jos pildymo reikalavimų, PN davimo, įteikimo, įvykdymo termino nustatymo, įvykdymo termino pratęsimo ir įvykdymo</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekto 22 straipsnis papildytas 1 dalimi pagal aktualią AAVKĮ redakciją, nustatant, kas turės būti nurodyta PN, o procesinių dokumentų įteikimas nustatytas VAĮ nustatyta tvarka.</p> <p>Tuo tarpu Projekto 22 straipsnio 2 dalyje lieka nuostata, jog privalomojo nurodymo davimo, terminų nustatymo, derinimo, terminų pratęsimo, PN įvykdymo tikrinimo, neįvykdytų PN perdavimo priverstiniam vykdymui ar teismams tvarka bus patvirtinta aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros institucijos vadovo.</p>

	<p>priežiūros tvarkos aprašą tvirtina aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovas.“</p> <p>Projekto 22 straipsnyje nelieka jokių reikalavimų PN turiniui.</p> <p>Ūkinės veiklos laisvės ribojimas yra ne tik konkretus nurodymas, pavyzdžiui, stabdyti veiklą, kuris turi būti apibūdintas konkrečiais atliktiniais veiksmais, bet ir šio nurodymo turinys, jo davimo bei įteikimo tvarka. Taip yra dėl to, kad nuo PN davimo ir įteikimo momento ūkio subjektui atsiranda realus pagrindas stabdyti ūkinę veiklą. PN turinys ir jo įvykdymo terminas yra tiesiogiai susijęs su ūkinės veiklos laisvės ribojimu, nes juo yra nustatoma ūkinės veiklos ribojimo apimtis, pobūdis, trukmė, atitinkamai trukmė gali būti ir prailginama pratęsiant terminą. Visi šie aspektai lems tai, ar ir kaip PN yra (bus) įvykdytas ar ne. Dėl šių priežasčių Projekto 22 straipsnyje įvardinti būtini PN elementai, ypač reikalavimai jo turiniui, pagal anksčiau minėtą KT doktriną turėtų būti aiškiai įtvirtinti įstatyme, o ne poįstatyminiame teisės akte.</p> <p>Todėl ne tik yra būtina reikalavimus PN įtvirtinti įstatyme, bet ir tiksliai nustatyti, kokio pobūdžio PN turi būti, t. y. įstatyme turi būti įtvirtinta pareiga PN davėjui nurodyti, ko konkrečiai iš ūkio subjekto yra reikalaujama. Praktikoje gausu atvejų, kai PN yra numatomi ne konkretūs veiksmai, o nurodomi abstraktūs PN davimo tikslai ar</p>	
--	---	--

	<p>siekiami uždaviniai, pavyzdžiui, nutraukti viršnormatyvinę taršą; užtikrinti atliekų tvarkymą uždaroje patalpose.</p> <p>Tai yra svarbu ir dėl to, kad Projekto 27 straipsnio 1–2 dalimis siūloma nustatyti, kad PN yra vykdomasis dokumentas, kurio neįvykdžius – jis yra perduodamas antstoliui priverstinai vykdyti. Jeigu Projekto 22 straipsnyje numatyti PN elementai bus įtvirtinti poįstatyminiame teisės akte, gali susidaryti situacijos, kai nebus aišku, ką ir kaip tiksliai antstolis turės vertinti bei atlikti sprendžiant dėl PN priverstinio įvykdymo. Tai bus ypač problematiška praktikoje, kai PN bus įvykdytas dalinai ar tarp priežiūros įstaigos ir ūkio subjekto kils nesutarimas dėl to, ar PN įvykdytas tinkamai.</p> <p>KT praktikoje pažymi, kad įstatyme neužtenka numatyti vien pareigą atlikti veiksmus ar nuo jų susilaikyti. Įstatymo leidėjas turi numatyti visus instituto elementus, priešingu atveju būtų sukuriama teisinis neaiškumas, netikrumas; kartu būtų sudaromos prielaidos atsirasti tokioms teisinėms situacijoms, kai būtų sunkinamos teismo galimybės vykdyti teisingumą (o kai kada įvykdyti teisingumą apskritai būtų neįmanoma), ir dėl to galėtų būti pažeistos asmens teisės ir laisvės, kitos konstitucinės vertybės.</p>	
	<p>PN įvykdymo termino pratęsimo tvarkos griežtinimas yra nepagrįstas, šios tvarkos</p>	<p>Neatsižvelgta. Aktualioje AAVKĮ privalomojo nurodymo įvykdymo terminų pratęsimas įtvirtintas 22 straipsnyje. Asmens, kuriam duotas</p>

	<p>taikymas pažeistų asmenų konstitucines teises.</p> <p>Projekto 24 straipsnio 1 dalimi siūloma griežtinti PN įvykdymo termino pratęsimo tvarką. Pagal AAVKĮ 22 straipsnio 1 dalį jeigu privalomasis nurodymas yra neįvykdomas dėl objektyvių priežasčių, terminas gali būti pratęsiamas vieną kartą maksimaliam 6 mėnesių laikotarpiui. Projektu siūloma, kad pratęsti terminą būtų galima, pirma, tik dėl nuo subjekto nepriklausančių priežasčių ir, antra, terminas galėtų būti pratęsiamas ne ilgesniam negu pirminis PN įvykdymo terminas.</p> <p>Tačiau „objektyvių priežasčių“ negalima tapatinti su „nuo subjekto nepriklausančiomis priežastimis. Be to, sąvoka „nuo subjekto nepriklausančios priežastys“ yra subjektyvi ir palieka daug vietos interpretacijoms. Praktikoje susidaro tokių situacijų, kai pradėjus vykdyti PN paaiškėja, kad siekiant jį įvykdyti pilna apimtimi reikia atlikti ir papildomus veiksmus, kurie objektyviai gali pareikalauti daugiau laiko, negu pirminis terminas.</p> <p>Taikant aptariamą Projekto nuostatą būtų neaišku, ar minėtas priežastis priežiūros įstaiga traktuotų kaip nuo subjekto nepriklausančias. Sistemiškai vertinant Projekto nuostatą ir atsižvelgiant į tai, kad Projektu yra sąmoningai keičiama „objektyvių priežasčių“ samprata, yra pagrįsta manyti, kad minėtos praktinės situacijos atveju terminas</p>	<p>privalomasis nurodymas, rašytiniu prašymu, jeigu jis dėl objektyvių priežasčių negali laiku įvykdyti privalomojo nurodymo, privalomojo nurodymo įvykdymo terminas gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui (22 straipsnio 1 dalis). Šio straipsnio 2 dalyje numatyta, kad asmens rašytinis motyvuotas prašymas pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms. Tais atvejais, kai privalomojo nurodymo įvykdymo terminas yra trumpesnis kaip 5 darbo dienos, prašymas pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos. Sprendimą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo priima aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, atsižvelgdamas į Komisijos dėl privalomųjų nurodymų terminų nustatymo siūlymą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai nuo prašymo gavimo iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos liko mažiau kaip 5 darbo dienos, – tokiu atveju sprendimą priima aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ne vėliau kaip iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl privalomojo nurodymo įvykdymo terminų nepratęsimo gali būti skundžiamas teismui įstatymų nustatyta tvarka (3 dalis).</p> <p>Projektu PN termino pratęsimas griežtinamas šiais aspektais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asmuo prašymą dėl PN termino pratęsimo privalo paduoti iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 7 darbo dienoms (aktualioje redakcijoje 5 d. d.); 2. Įstatymiškai atsisakoma Komisijos (aktualioje redakcijoje įtvirtinta 23 straipsnyje), tačiau prašymų dėl PN įvykdymo terminų
--	---	--

	<p>įvykdyti PN daugumoje atvejų netgi nebūtų tenkinamas. Tokiu atveju, pagal Projektą, neįvykdyto PN priverstinis vykdymas būtų automatiškai perduotas antstoliui, nors iš tiesų ūkio subjektui tik objektyviai trūksta laiko nurodymui įvykdyti.</p> <p>Nors Projektu yra numatoma galimybė kreiptis dėl ilgesnio negu pirminio termino pratęsimo laikotarpio, tačiau tai jau reiktų daryti Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad tokiu atveju ne tik kuriama papildoma funkcija ir administracinė našta teismams, bet ir neproporcingai padidėtų ūkio subjektų kaštai, nes tokios tvarkos taikymas pareikalautų daugiau laiko. Todėl logiška būtų ne tik atsisakyti ribojimo, kad PN davimo terminas negali būti pratęstas ilgesniam terminui nei pradinis terminas (nes pratęsiama turėtų būti tiek, kiek objektyviai tai yra būtina), bet ir nustatyti, kad ši funkcija yra išimtinai priežiūros institucijos funkcija (kaip yra šiuo metu).</p> <p>Papildomi ribojimai dėl terminų numatyti ir PN dėl veiklos arba įrenginio eksploatavimo stabdymo. Pagal Projekto 24 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą bendrą tvarką, PN dėl veiklos arba įrenginio eksploatavimo stabdymo įvykdymo termino negalima pratęsti. Išimtis taikoma vieninteliu atveju – esant nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybėms. Tačiau tokio reguliavimo taikymas sukeltų ydingas praktines situacijas,</p>	<p>pratęsimo nagrinėjimo tvarką pavesta tvirtinti institucijos vadovui (Projekto 24 straipsnio 1 dalis, aktualioje redakcijoje šią tvarką tvirtindavo AM);</p> <p>3. PN vykdymo terminas negali būti pratęstas jeigu duodamas dėl šio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų veikų (kai stabdoma veikla), išskyrus esant nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybėms (aktualioje redakcijoje tokios nuostatos nebuvo).</p> <p>Iš pateiktos pastabos galima daryti prielaidą, jog visuomenėje yra klaidingai manoma, kad pagal aktualią redakciją prašymai dėl PN termino pratęsimo yra visada tenkinami, tačiau įstatymas aiškiai numato, jog „terminas gali būti pratęstas“, bet ne privalo būti pratęstas. Taip pat tiek pagal aktualią redakciją, tiek pagal Projektą prašymas dėl termino privalo būti motyvuotas, jeigu dėl nuo asmens, kuriam duotas privalomasis nurodymas, nepriklausančių priežasčių privalomasis nurodymas per nustatytą terminą negali būti įvykdytas.</p> <p>LVAT nutartyse ne kartą pasisakė, kad AAVKĮ 22 str. 1 d. numatyta galimybė pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą, iš esmės siejama su objektyviomis priežastimis, sutrukdžiusiomis duotą viešojo administravimo subjekto nurodymą įvykdyti. Asmenys su prašymu pratęsti PN įvykdymo terminą privalo pateikti faktinius duomenis, įrodančius, kad dėl objektyvių priežasčių asmuo negali įvykdyti PN. Teismas ne kartą pažymėjo, kad AAVKĮ 22 straipsnio 1 dalyje apibrėžtos sąlygos, suponuojančios elgesio taisyklės taikymą, t. y. privalomojo nurodymo įvykdymo negalimumo nustatytu terminu ir prašomo pratęsti termino būtent iki jo nurodomos datos reikalingumo, privalo būti pagrįstos objektyviomis priežastimis (įrodymais) <...>, bet ne formaliu prašymu.</p> <p>Projektu griežtinama sąlyga, jog PN vykdymo terminas negali būti pratęstas jeigu duodamas dėl šio Įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų veikų (kai stabdoma veikla),</p>
--	--	---

	<p>nes ne tik nėra aišku, kas ir kaip tokias aplinkybes nustatytų ir įvertintų, bet ir dėl to, kad nenugalimos jėgos koncepcija yra dinamiška ir nuolat kintanti kategorija, kuri dažniausiai identifikuojama <i>ad hoc</i> atvejais teismo. Todėl šia projekto nuostata be pagrindo kuriamas reikšmingas teisinis neapibrėžtumas ir neaiškumas.</p> <p>Nenugalima jėga yra abstrakti, iš anksto neapibrėžiama kategorija, dėl kurios teisę spręsti išimtinai turės tik priežiūrą vykdančys pareigūnai. Pastebėtina, pagal tai, kaip formuluojamos Projekto 24 straipsnio 1 ir 2 dalys, galima manyti, kad pareigūnų sprendimas nepratęsti termino atskirai nėra skundžiamas teismui ir / arba ilgesnio termino nėra galima prašyti teisme, kaip numatyta Projekto 24 straipsnio 1 dalyje. Todėl tokio reguliavimo taikymas praktikoje pažeistų Konstitucija garantuojamą pilietinę teisę skųsti valstybės pareigūnų veiksmus. Taip pat būtų sukuriama reikšminga disproporcija tarp pareigūnų įgaliojimų ir ūkio subjekto galimybių gintis, dėl ko priėmus Projektą būtų pažeidžiamas valdžios atsakomybės visuomenei konstitucinis principas. KT yra pažymėjęs, kad valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris konstituciškai įtvirtinamas nustatant, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, o piliečiai turi teisę, be kita ko, kritikuoti valstybės įstaigų ar pareigūnų darbą, apskųsti</p>	<p>išskyrus esant nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybėms (aktualioje redakcijoje šios nuostatos nėra). Tai yra todėl, jog Įstatymo projekto 21 straipsnio 1 dalies 1 – 3 punktuose aptariamai pagrindai, kuomet aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnai reikalauja atsakingą asmenį <u>nedelsiant</u> imtis veiksmų ar nuo veikimo susilaikyti, siekiant išvengti žalos aplinkai, ją sumažinti, ar išvengti tiesioginio pavojaus žmonių sveikatai ar gyvybei ar jį sumažinti. Pažymėtina, kad aptariamam atveju aktualios išskirtinės situacijos, kuomet reikia imtis veiksmų nedelsiant arba per labai trumpą laiką. Vertiname, kad šiuo atveju kyla konkurencija tarp dviejų saugomų vertybių grupių – siekio išvengti žalos aplinkai, ją sumažinti, siekio išvengti pavojaus žmogaus sveikatai ar gyvybei ar ją sumažinti ir subjekto laisvės pasirinkti veikti/ ar neveikti. Įstatymo projektu prioritetas teikiamas pirmajai grupei saugomų vertybių, todėl PN turi būti vykdomas laiku ir nedelsiant ir jis gali būti pratęsimas tik labai išskirtiniais atvejais (esant nenugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) aplinkybėms).</p> <p>Projekte numatyta galimybė, jog institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimas skundžiamas Viešojo administravimo įstatyme numatyta tvarka.</p>
--	---	--

	<p>jų sprendimus, taip pat garantuojant piliečiams galimybę ginti savo teises teisme.</p>	
	<p>PN įvykdymo kontrolės funkcijos perdavimas antstoliams be teismo sprendimo yra nepagrįstas ir sukurs teisinį neaiškumą.</p> <p>Projekto 27 straipsnio 1–2 dalimis siūloma numatyti, kad vietoje esančio reguliavimo, pagal kurį priežiūros institucija turi pareigą kreiptis į teismą dėl įpareigojimo įvykdyti PN, pareigūnai jį kaip vykdomąjį dokumentą iš karto perduos vykdyti antstoliui. Išimtis būtų taikoma tais atvejais, kai dėl PN ar jo termino pratęsimo sprendžiama teisme. Jeigu teismas nepakeičia ar nepanaikina nurodymo ir nepratęsia jo įvykdymo termino, PN taip pat iš karto perduodamas antstoliui priverstinai įvykdyti.</p> <p>Praktikoje Projekto taikymas, visų pirma, keltų neaiškumų dėl to, kad jame nėra numatyta, kaip PN turėtų būti vykdomas jį perdavus antstoliui. Antra, nėra sureguliuojamos situacijos, kai tarp priežiūros institucijos ir ūkio subjekto kyla ginčas dėl patikrinimo akte nurodomos išvados, jog laikoma, kad PN nėra tinkamai ar pilnai įvykdytas. Tai ypatingai svarbu šiuo atveju, nes pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą, priežiūros institucijai padarius išvadą, kad PN nėra įvykdytas, ji šią aplinkybę papildomai turi įrodyti teisme prašydama priverstinio PN įvykdymo, o ūkio subjektas turi galimybę teismui įrodyti, kad PN įvykdė tinkamai.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Papildžius Projekto dalį tokiu siūlymu būtų įteisinama tokia situacija, kada ūkio subjektui būtų sudaroma galimybė skųsti patikrinimo aktą.</p> <p>Šiuo klausimu ne kartą yra pasisakęs ir teismas, jog patikrinimo aktas nėra administracinio subjekto priimtas sprendimas kuris sukeltų teises pasekmes, dėl ko jis nėra skundžiamas dalykas. Teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad viešojo administravimo srityje yra priimami įvairaus pobūdžio aktai, bet ne visų jų teisėtumas ir pagrįstumas gali būti tikrinamas administraciniuose teismuose. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ne kartą konstatavo, kad administraciniai aktai, dėl kurių galima pateikti skundą, pagal ABTĮ 5 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir 23 straipsnio 1 dalį, yra visi viešojo administravimo subjektų priimti teisės aktai, nepaisant tų aktų formos, taip pat veiksmai (neveikimas), sukeltys asmeniui teises pasekmes, t. y. darantys įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams. Remiantis šiomis teisės normomis, administraciniams teismams priskirta nagrinėti administracines bylas dėl viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų, taip pat veiksmų (neveikimo), darančių įtaką asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, teisėtumo. Teismo vertinimu, skundžiamas raštas laikytinas tik informacinio pobūdžio dokumentas, pats savaime nesukeliantis pareiškėjui jokių teisinių pasekmių, todėl teismas neturi pagrindo konstatuoti pareiškėjo teisių arba įstatymo saugomų interesų pažeidimo. Pareiškėjas nenurodo teisiškai pagrįstų argumentų, sudarančių pagrindą spręsti, kad jis sukeltų pareiškėjui konkrečias teises pasekmes. (žr., pvz., 2008 m. rugsėjo 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS525-540/2008; 2012 m. sausio 9 d. nutartį administracinėje byloje</p>

	<p>Nepaliekant jokio kontrolės mechanizmo tam, kad priežiūros institucijos išvada dėl PN neįvykdymo būtų peržiūrima (patvirtinama) ir numatant, kad tokiu atveju PN iš karto perduodamas vykdyti antstoliui, ribojama ūkio subjekto konstitucinė teisė ginti savo teises ir skųsti pareigūnų veiksmus / sprendimus. Todėl arba Projekte turi būti paliekama esama priverstinė PN įvykdymo tvarka (kuri per keletą metų nusistovėjo ir iš tiesų yra tinkama), arba turi būti sukuriamas aiškus mechanizmas, kaip ūkio subjektas, nesutikdamas su priežiūros institucijos išvada dėl PN neįvykdymo, galėtų tą užginčyti. Pvz., Projekto 27 straipsnio 1 dalyje būtų galima numatyti, kad „Jeigu PN neįvykdytas, suėjus PN įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija vadovo nustatyta tvarka perduoda PN priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, kai iškelta byla dėl PN teisėtumo arba PN įvykdymo termino pratęsimo, arba ūkio subjektas yra apskundęs institucijos išvadą dėl PN neįvykdymo.“</p> <p>Atitinkamai tuomet turėtų būti papildytas Projekto 25 straipsnis 3 dalimi numatant, kad ūkio subjektas, nesutinkantis su priežiūros institucijos išvada dėl PN neįvykdymo, turi teisę ją apskųsti teismine tvarka.</p>	<p>Nr. AS756-868/2011; 2016 m. lapkričio 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-881-492/2016).</p> <p>Atsisakoma priverstinio PN vykdymo bylinėjimosi teisme, kadangi priverstiniame PN vykdymo procese nebekeliamas klausimas dėl PN teisėtumo, kadangi PN teisėtumo klausimas gali būti keliamas tik gavus PN, o ne kai jis neįvykdomas.</p> <p>Antstoliams PN tapimas vykdomuoju dokumentu normos pakeitimas papildomo krūvio nesukels, nes įprastai po teismo nagrinėjimo PN priverstinis vykdymas nukreipiamas jiems. PN tapimas vykdomuoju dokumentu palengvins teismų darbą, t. y. atsisakant priverstinio PN vykdymo teismine tvarka „nuimamas“ bereikalingas procesas, mažinamas darbo krūvis teismams.</p> <p>Asmuo nepraranda teisės ginčyti PN teisėtumo klausimo, kadangi Įstatymo projekte 26 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta galimybė subjektui per 10 darbo dienų nuo PN įteikimo dienos pateikti skundą dėl PN teisėtumo.</p> <p>Tuo tarpu Projekto 27 straipsnio 1 dalyje numatoma ir išimtis kada PN neperduodamas priverstiniam vykdymui iškart suėjus PN įvykdymo terminui, t. y. „kai iškelta byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo“, tokiu atveju PN perduodamas vykdyti antstoliui įsiteisėjus teismo sprendimui nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas nepratęsti privalomojo nurodymo termino.</p>
<p>Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), 2024-04-16, Nr. AD5-7813</p>	<p>1. Projekto 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte siūlome išbraukti žodžius „ir taršos prevencijos“, nes prevencija AAD yra aktuali</p>	<p>Neatsižvelgta.</p>

	<p>visose srityse, taip pat ir gamtos išteklių naudojimo srityje. Be to, AAD priskirta sritis – aplinkos apsaugos ir tarša yra viena iš pastarosios sudedamųjų dalių. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad AAD priežiūrai priskirtini objektai gamtos išteklių ir aplinkos apsaugos srityse dubliuojasi.</p>	<p>Taršos prevencijos sritis minima aplinkos srities teisės aktuose, todėl išpūdis, jog tik šios srityje kalbame apie prevenciją yra klaidingas.</p> <p>Pažymėtina, kad viena iš valdymo sričių, priskirtų aplinkos ministrui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ yra <i>aplinkos apsauga ir taršos prevencija</i> (nurodyto nutarimo 1.1.1 papunktis); Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, įtvirtintas Aplinkos ministerijos veiklos tikslas – „formuoti valstybės politiką <i>aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos srityje</i>, įskaitant kraštovaizdį ir biologinę įvairovę, genetiškai modifikuotus organizmus, vandenį ir nuotekas, atliekas <...>, chemines medžiagas ir cheminius mišinius, aplinkos orą, poveikio aplinkai vertinimą, strateginį pasekmių aplinkai vertinimą, klimato kaitą, aplinkos monitoringą (išskyrus radiologinį), aplinkos apsaugos valstybinės kontrolę, organizuoti koordinuoti ir kontroliuoti šios politikos įgyvendinimą.</p> <p>Projekto 1 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose dalis įvardytų objektų pasikartojantys, tačiau minimi skirtingu tikslu, todėl turėtų išlikti ir viename ir kitame punkte.</p>
	<p>2. Projekto 2 straipsnyje ir kitur projekte siūlome nenaudoti sąvokos „ūkio subjektai“, nes priežiūra vykdoma visų fizinių ir juridinių asmenų, turinčių aplinkosauginių pareigų, atžvilgiu. Taip pat pažymėtina, projekte naudojate skirtingas sąvokas – kartais „fiziniai ir juridiniai asmenys“, kartais „ūkio subjektai“, kartais „ūkio subjektai, fiziniai ir juridiniai asmenys“. Siūlome visur projekto</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Projekte tikslinga suvienodinti subjektus, kurių atžvilgiu vykdoma aplinkos apsaugos valstybinė priežiūra, tačiau taip pat tikslinga išlaikyti specifiką tais atvejais, kai nuostatos taikytinos tik, pvz., ūkio subjektams (patikrinimo akto surašymas nepaisant to, ar buvo nustatyti pažeidimai, ar ne).</p> <p>Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pateiktą pastabą, Projekte naudotinas terminas „asmenys“ siekiant įvardyti visiems teisės normos subjektams taikytinus reikalavimus,</p>

	<p>tekste ir straipsnių pavadinimuose naudoti tą pačią sąvoką – „fiziniai ir juridiniai asmenys“ (išskyrus nuostatose, kurios nustato patekimą į patalpas). Pažymėtina, kad AAD visų prižiūrimų subjektų atžvilgiu taiko vienodus priežiūros veiksmus, tiek atlikdamas rizikingumo vertinimą, tiek vykdydamas patikrinimo veiksmus, tiek priimdamas sprendimus dėl nustatytų pažeidimų.</p>	<p>sąvokos „ūkio subjektas“, „fizinis asmuo“ Projekte naudotinos tose teisės normose, kuriose atsiskleidžia aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros vykdymo specifika šių subjektų atžvilgiu.</p>
	<p>3. Siūlome tikslinti Projekto 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžtą sąvoką ir dėstyti ją taip: „1. Aplinkos apsaugos valstybinė priežiūra – aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą Lietuvos Respublikoje vykdančios institucijos ir aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų veikla fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, kuria siekiama užtikrinti teisėtumą ir teisėtumą rizikų aplinkai valdymą aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, pasireiškianti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevencija, pažeidimų nutraukimu ir asmenų, padariusių šiuos pažeidimus, nustatymu, jų patraukimu teisinėn atsakomybėn, ir siekiu užtikrinti pažeidimo neigiamų pasekmių aplinkai pašalinimą, aplinkos būklės atkūrimą ir (ar) aplinkai padarytos žalos atlyginimą“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Vertiname, kad netikslinga aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros sąvokoje atsisakyti teisėtumo ir teisėtvarkos aplinkos srityje užtikrinimo. Atsižvelgiant į konstitucinį teisinės valstybės principą, viešosios teisės principus, laikome, kad turi egzistuoti kompetentinga institucija, kuri užtikrintų teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos srityje. Patikslinti Projekto 2 straipsnio 1 dalyje apibrėžtą sąvoką ir dėstyti ją taip: „1. Aplinkos apsaugos valstybinė priežiūra – aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą Lietuvos Respublikoje vykdančios institucijos ir aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų veikla ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, kuria siekiama užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką, rizikų aplinkai valdymą, aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, pasireiškianti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevencija, pažeidimų nutraukimu ir asmenų, padariusių šiuos pažeidimus, nustatymu, jų patraukimu teisinėn atsakomybėn, ir siekiu užtikrinti pažeidimo neigiamų pasekmių aplinkai pašalinimą, aplinkos būklės atkūrimą ir (ar) aplinkai padarytos žalos atlyginimą“.</p>

		Sąvoka tikslinga atsisakant „ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių“ asmenų įvardijimo ir paliekant asmenys (dėl papildomų argumentų žr. atsakymą į AAD pastabą Nr.3).
	6. Siūlome atsisakyti projekto 3 straipsnio ir jame reglamentuotų principų: 1 punkte apibrėžtas principas reglamentuotas 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte; 2 punkte apibrėžtas atsakomybės neišvengiamumo principas preziumuoja siekį, kad visi pažeidėjai būtų nubausti, tačiau tai ne vienintelis ir ne geriausias būdas siekti, kad būtų laikomasi aplinkosaugos reikalavimų (be to, yra ir reglamentuotų nebaudimo išimčių); 3 punkte apibrėžtą sprendimų priėmimo savarankiškumo ir pareigūnų asmeninės atsakomybės už priimtus sprendimus principą siūlome reglamentuoti įstatymo 11 straipsnyje atskira dalimi.	Neatsižvelgta. Teisės teorijoje formalus elgesio taisyklės apibrėžtumas paprastai nurodomas kaip teisės normos požymis, tačiau teisei tikrovei priskiriami ir kiti abstraktesni elgesio standartai – teisės principai (Projekto 3 straipsnis), kurie, be kita ko, apibūdinami kaip teisės pagrindas, jos pamatinės nuostatos, vadovaujantieji pradai, kurios lemia teisės turinio, teisinio reguliavimo pobūdį, t. y. į funkcijas (Projekto 6 straipsnis). Atsižvelgiant į tai negali būti tapatinami principai su funkcijomis. Manome, kad principai Projekte turi išlikti siekiant, be kita ko, išlaikyti teisės akto loginę struktūrą.
	9. Siūlome projekto 4 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytas funkcijas formuluoti kaip atskiras: „2) teikia metodinę pagalbą fiziniams ir juridiniams asmenims, juos konsultuoja; 3) atlieka patikrinimus ir reidus;“.	Neatsižvelgta. Išskyrimas būtų pernelyg smulkmeniškas.
	10. Siūlome iš projekto 4 straipsnio 1 dalies 3 punkto išbraukti žodžius „ekstremalius įvykius“, kadangi tame pačiame punkte nurodyti „susiję su aplinkos apsauga įvykiai“ apima ir ekstremalius įvykius, tačiau išskirti atskirai preziumuoja, kad AAD turi tirti, vertinti ir rinkti duomenis apie visus ekstremaliuosius įvykius. Pažymėtina, kad ne	Neatsižvelgta. Manytina, kad netikslinga atsisakyti ekstremaliųjų įvykių paminėjimo, nes tai atskiro dėmesio reikalaujantys klausimai taip pat manytina, kad ekstremaliųjų įvykių nurodymas po įvykių, susijusių su aplinkos apsauga, neleidžia suprasti, kad ekstremalieji įvykiai šiame kontekste apima visus ekstremaliuosius įvykius, kurie nėra susiję su aplinkos apsauga.

	visi ekstremalieji įvykiai yra AAD dėmesio dalykas (pavyzdžiui, potvyniai ir pan.).	Atkreipiame dėmesį, kad sąvoka „įvykis“ nėra tapati sąvokai „ekstremalusis įvykis“. Pagal Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo 2 straipsnio 15 dalį įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis <...> įvykis <...>.
	12. Siūlome projekto 4 straipsnio 2 dalies 7 punktą išbraukti. AAD neprižiūri, ar teisėtai ir laikantis nustatytų reikalavimų naudojamas Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos logotipas ir Europos Sąjungos ekologinis ženklas, o tik pritaiko atsakomybę, pranešus Aplinkos apsaugos agentūrai apie pažeidimą.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos logotipo ir Europos Sąjungos ekologinio ženklo naudojimas ir kontrolė reglamentuota 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 761/2001 ir Komisijos sprendimus 2001/681/EB bei 2006/193/EB (toliau – EMAS reglamentas).</p> <p>EMAS reglamento 40 straipsnyje taip pat įtvirtinta, kad tais atvejais, kai nesilaikoma šio EMAS reglamento, valstybės narės imasi reikiamų teisinių arba administracinių priemonių.</p> <p>Ši norma perkelta į Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 237 straipsnį. Pagal ANK 589 straipsnio 31 punkte įtvirtinta, kad už nusižengimą numatytą ANK 237 straipsnyje Administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo būtent aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančios pareigūnai. Nusižengimo tyrimas ir vertintinas kaip aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančių pareigūnų priežiūra, ar teisėtai ir laikantis nustatytų reikalavimų naudojamas Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos logotipas ir Europos Sąjungos ekologinis ženklas.</p>
	13. Siūlome išbraukti projekto 5 ir 7 straipsnius, nes Aplinkos ministerijos nuostatuose (7 p.) tokia funkcija neišskiriama, neaiškus ir nurodytos kontrolės turinys. Pažymėtina, kad	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pakartotinai įvertinus pasikeitusį aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos veikimo modelį (iki 2018 m. aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdė regionų departamentai, vėliau veikla konsoliduota), jos vidinės</p>

	<p>7 straipsnis vadinasi „kontrolės funkcijos“, tačiau detalizuojamas organizavimas, o pareigūnų veiklos tiesioginiai patikrinimai praktikoje nevykdomi.</p>	<p>struktūros pokyčius (įsteigtas Veiklos organizavimo skyrius, Vidaus tyrimų skyrius) ir dėl to sumažėjusios būtinybės Aplinkos ministerijai vykdyti išskirtinę (lyginant su kitomis pavaldžiomis institucijomis) AAD kontrolę, tokia apimtimi, kaip numatyta aktualioje AAVKĮ redakcijoje straipsnyje, taip pat siekiant užtikrinti aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos veiklos savarankiškumą, manome, kad tikslinga pastaboje minimus Projekto straipsnius apjungti, teisinį reguliavimą koreguoti.</p> <p>Projekto 7 straipsnio tikslinga atsisakyti, o 4 straipsnį (atsižvelgiant į atnaujintą numeraciją), vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnį, išdėstyti taip:</p> <p>„4 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros organizavimas ir kontrolė</p> <p>1. Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą Lietuvos Respublikoje organizuoja ir kontroliuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.</p> <p>2. Vykdydama priskirtas funkcijas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija:</p> <p>1) formuoja valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros srityje, pagal kompetenciją rengia šią politiką įgyvendinančius teisės aktus, organizuoja ir koordinuoja jų įgyvendinimą;</p> <p>2) vykdo aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros valdymą ir metodiškai vadovauja aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančiai institucijai;</p> <p>3) kontroliuoja aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimą.”</p> <p>Numatoma, kad aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros kontrolė išlieka šiuo aspektu – „kontroliuoja aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų įgyvendinimą.“</p>
--	--	---

	<p>14. Siūlome projekto 8 straipsnyje žodį „aplinkosauginį, aplinkosauginę“ keisti į „aplinkosaugos“, 2 dalyje žodžius „remia“ ir „propaguoja“ keisti į žodį „skatina“, 3 dalyje po žodžio „atliekančios“ įrašyti „institucijos“, vietoje „institucijų“ įrašyti „institucijos“. Taip pat siūlome peržiūrėti projektą ir pakeisti nenaudotiną žodį „aplinkosauginis“ į žodį „aplinkosaugos“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. 1 ir 2 dalys pataisytos. 3 ir 4 dalys nekeistos. Redakcinio pobūdžio pastaba.</p>
	<p>15. Siūlome projekto 9 straipsnio 3 dalyje nustatyti, kad uniformų pavyzdžius nustato aplinkos ministras.</p>	<p>Neatsižvelgta. Laikytina, kad aplinkos ministerija formuoja politiką aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros srityje, o uniformų pavyzdžių tvirtinimo klausimas nėra politikos formavimo klausimas.</p>
	<p>18. Projekto 11 straipsnio 1 dalies 12 punkte Sprendimų dėl reagavimo į pranešimus ir (ar)informaciją apie galimus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus priėmimo tvarką nustatyti siūlytina pavesti AAD vadovui.</p>	<p>Neatsižvelgta. Reagavimo į pranešimus ir (ar) informaciją apie galimus aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus priėmimo tvarkoje dėstomi ir politiką aplinkos apsaugos srityje formuojantys, aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros kontrolės aspektai. Ateityje svarstyti aptariamo teisės akto turinio peržiūra siekiant klasifikuoti politikos formavimo ir kitus (pvz., procedūrinio pobūdžio) klausimus. Pastaruosius galėtų reglamentuoti aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančios institucijos vadovas.</p>
	<p>20. Siūlytina išbraukti projekto 11 straipsnio 1 dalies 17 punktą (žr. 12 pastaba).</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. atsakymą į pastabą Nr. 12.</p>
	<p>21. Siūlome įstatymo 14 straipsnį papildyti, patikslinti pavadinimą ir jį išdėstyti taip: „14 straipsnis. Ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų patikrinimai, konsultavimas,</p>	<p>Neatsižvelgta. Pakeistas Projekto 14 straipsnis ir išdėstytas taip: "14 straipsnis. Ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų konsultavimas, metodinės pagalbos teikimas ir aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros viešumas.</p>

	<p>metodinės pagalbos teikimas ir aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros viešumas</p> <p>1. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros veikla planuojama ir vykdoma taip, kad didžiausias dėmesys ir operatyvus reagavimas būtų skiriamas didžiausios žalos saugomoms vertybėms rizikų planavimui ir valdymui.</p> <p>2. Ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų konsultavimas yra neatsiejama aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros dalis ir vykdomas Viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka.</p> <p>3. Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija, atlikdama fizinių ir juridinių asmenų veiklos priežiūrą, turi teikti asmenims metodinę pagalbą, siekti užkirsti kelią žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti (teisės aktų pažeidimų prevencijai) ir išlaikyti, ūkio subjektų veiklos priežiūros atveju, – siekti užtikrinti tvarų ūkinės veiklos vykdymą ir verslo plėtrą.</p> <p>4. Planuojamų tikrinti ūkio subjektų plano (toliau – patikrinimų planas) įgyvendinimas, informacijos apie atliekamą patikrinimą visuomenės informavimo priemonėms ir su patikrinimu nesusijusiems asmenims pateikimas, poveikio priemonių taikymas ūkio subjektams, su ūkio subjektų veiklos aplinkos apsaugos valstybine priežiūra susijusios informacijos skelbimas, informacijos aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančiai institucijai teikimas, aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančios institucijos</p>	<p>1. Ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių a Asmenų konsultavimas yra neatsiejama aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros dalis ir vykdomas Viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka.</p> <p>2. Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija, atlikdama ūkio subjektų ir kitų fizinių ir juridinių asmenų veiklos priežiūrą, turi teikti metodinę pagalbą, siekti užkirsti kelią žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti (teisės aktų pažeidimų prevencijai) ir išlaikyti, ūkio subjektų veiklos priežiūros atveju, – siekti užtikrinti tvarų ūkinės veiklos vykdymą ir verslo plėtrą.</p> <p>3. Planuojamų tikrinti ūkio subjektų plano (toliau – patikrinimų planas) įgyvendinimas, informacijos apie atliekamą patikrinimą visuomenės informavimo priemonėms ir su patikrinimu nesusijusiems asmenims pateikimas, poveikio priemonių taikymas ūkio subjektams, su ūkio subjektų veiklos aplinkos apsaugos valstybine priežiūra susijusios informacijos skelbimas, informacijos aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdančiai atliekančiai institucijai teikimas, aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios vykdančios institucijos veiklos vertinimas ir atskaitomybė atliekami Viešojo administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka".</p> <p>Projekto 14 straipsnio pavadinime atsisakyta papildyti žodžiu „patikrinimai“, nes asmenų veiklos patikrinimo nuostatos nurodytos Projekto 16 straipsnyje. Taip pat siūlomas pildymas 14 straipsnio 1 dalimi „1. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros veikla planuojama ir vykdoma taip, kad didžiausias dėmesys ir operatyvus reagavimas būtų skiriamas didžiausios žalos saugomoms vertybėms rizikų planavimui ir valdymui“ netikslingas, nes 14 straipsnio nuostatos orientuotos į konsultavimą, metodinės pagalbos teikimą ir aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros viešumą, o ne aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros veiklą.</p>
--	--	---

	<p>veiklos vertinimas ir atskaitomybė atliekami Viešojo administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka“.</p>	<p><i>Pastaba: atsižvelgiant į TM pastabą „<...> fiziniai ir juridiniai asmenys neapima ūkio subjektų, kadangi į ūkio subjekto sąvoką patenka ne tik fiziniai ir juridiniai asmenys, bet ir organizacija, kitos organizacijos padalinys, t. y. asmenys, neturintys juridinio asmens statuto. Taigi, kai yra tikslas Įstatyme vartoti sąvoką, kuri apimtų tiek ūkio subjektus, tiek ir kitus fizinius ar juridinius asmenis, siūlytina vartoti „asmenys“, kas apimtų visų rūšių ir formų asmenis, arba viso Įstatymo tekste rašyti „ūkio subjektai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys“.“, naujos redakcijos 12 straipsnyje vietoje „ūkio subjektai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys“ naudojama „asmenys“.</i></p>
	<p>26. Kai patikrinimo metu pažeidimas nenustatomas (medžiotojai, žvejai, auto tarša ir pan.), tokiais atvejais patikrinimo dokumentų pildyti nereikia – pakanka pažymėt žurnale (AADIS), kad patikrinta, pažeidimų nenustatyta. Todėl siūloma atsisakyti projekto 16 straipsnio 4 dalies 4 punkto.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad atsižvelgiant į tai, kad buvo nuspręsta, jog patikrinimų tvarką nustato AAD vadovas, minėtas projekto punktas yra netikslingas.</p>	<p>Neatsižvelgta. ANK nurodyta, kokiais atvejais ir kokia tvarka surašomi fizinių asmenų patikrinimą įforminantis dokumentas, todėl vietoj atsisakymo 16 straipsnio 4 dalies 4 punktas papildomas, o ne jo atsisakoma. Pakeistas Projekto 16 straipsnio 4 dalies 4 punktas ir išdėstytas taip: „4) atlikus ūkio subjekto patikrinimą, surašyti patikrinimą įforminantį dokumentą ir jo kopiją (nuorašą) įteikti ūkio subjektui. Jeigu ūkio subjekto atstovas patikrinime nedalyvauja dėl to, kad negalima jo rasti, arba vengia dalyvauti patikrinime, apie tai įrašoma patikrinimą įforminančiame dokumente; fizinių asmenų nevykdančių ūkinės veiklos patikrinimo atveju patikrinimą įforminantis dokumentas surašomas Administracinių nusižengimų kodekse nustatytais atvejais ir tvarka;“</p>
	<p>29. Avarijos ar kito įvykio atveju, kai tyrimai turi būti atlikti nedelsiant, ne visada yra laiko ir galimybių surašyti tinkamą pavidimą. Todėl siūlome projekto 8 straipsnio 3 dalyje nustatyti išimtį, kad ėminiai imami dalyvaujant pareigūnui, o pavidimas</p>	<p>Neatsižvelgta. Susipažinus su pastabos turiniu, vertintina, kad pastaba teikiama ne 8, o 18 Projekto straipsniui. Manytina, kad pavidimas turi būti duodamas reikiamu laiku. AAD turėtų įsivertinti pavidimo davimo formos alternatyvas, kurios būtų priimtinos tiek</p>

	surašomas vėliau, kai tik atsiranda tam galimybės.	atsižvelgiant į dažniausiai pasitaikančias faktines aplinkybes, tiek į teisinius reikalavimus.
Sveikatos apsaugos ministerija, 2024-04-17, Nr. 24-5261	1. Siūloma apsvarstyti, ar AAVKĮ projekto 1 straipsnyje 2 dalies 1 punkte minimas poveikio aplinkai vertinimas (toliau - PAV) gali būti įvardijamas kaip aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros objektas, o ne kaip priemonė (procesas) aplinkos apsaugos, taršos prevencijos tikslams pasiekti, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme PAV yra apibrėžiamas kaip procesas su visais keliamais tikslais, uždaviniais. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nurodoma, kad PAV procesą koordinuoja institucija - Vyriausybės įgaliota institucija, nustatomos jos funkcijos, sprendimų priėmimas, PAV procese dalyvaujantys subjektai ir asmenys. Ta pati pastaba ir dėl strateginio pasekmių aplinkai vertinimo, minimo šiame punkte, proceso. Jei vis tik šie procesai paliekami kaip aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros objektai, siūloma įvertinti, ar neturėtų būti įtraukti ir kiti procesai, susiję ir su taršos prevencija - teritorijų planavimas, žemėtvarka, statyba ir kt., kuriuose dalyvauja Aplinkos ministerijos institucijos.	Neatsižvelgta. Paaškiname, kad Projekto 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte įvardijami aplinkos apsaugos valstybinės <u>priežiūros objektai</u> , kurie, atsižvelgiant į jų turinį, gali būti įvardijami kaip konkretūs aplinkos elementai ar procesai. Nepaisant to, kad planuojamos ūkinės veiklos aplinkai vertinimas laikytinas procesu, tačiau priežiūros atlikimo prasme jis laikytinas <u>objektu</u> . Vertintina, kad kitų procesų (pvz., teritorijų planavimo) į Projekto 1 straipsnį įtraukti netikslinga, nes pastarųjų priežiūrą vykdo kitos institucijos, tuo tarpu Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymas apibrėžia priežiūrą, kurią aplinkos srityje vykdo Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos.
Lietuvos vandens tiekėjų asociacija 2024-04-16, Nr. 31	Praktikoje pasitaiko atvejų, kai viešieji geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, kurie yra mokesčio už aplinkos teršimą mokėtojai, laiku negauna aplinkos	Neatsižvelgta. Atsižvelgiant į tai, kad teikiant pastabą remiamasi Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalimi, nustatančia, kad asmenims, kuriems administracinis sprendimas turi tiesioginį

	<p>apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų paimtų nuotekų mėginių tyrimo protokolų, kas užkerta kelią jiems laiku deklaruoti su nuotekomis iš stacionarių šaltinių išleistą taršą ir sumokėti už ją mokesčius.</p> <p>Pažymėtina, aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų paimtų nuotekų mėginių tyrimo protokolų pateikimo pareiga seka iš Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies, nustatančios, kad asmenims, kuriems administracinis sprendimas turi tiesioginį poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu pranešama apie priimtą administracinį sprendimą pateikiant to sprendimo kopiją, o kai reikia apsaugoti atitinkamų kategorijų duomenis, – nuasmenintą priimto administracinio sprendimo nuorašą. Atsižvelgdami į tai, <i>siūlome Projekto 11 straipsnio 1 dalį papildyti tokia aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų pareiga:</i></p> <p><i>„atlikus aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų paimtų mėginių (ėminių) valstybinius laboratorinius tyrimus, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas tyrimų rezultatus pateikti ūkio subjektui, nusiunčiant mėginių (ėminių) valstybinių laboratorinių tyrimų protokolą;“.</i></p>	<p>poveikį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu pranešama apie priimtą administracinį sprendimą pateikiant to sprendimo kopiją, o kai reikia apsaugoti atitinkamų kategorijų duomenis, – nuasmenintą priimto administracinio sprendimo nuorašą ir į tai, kad remiantis šia nuostata siūloma įtvirtinti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų pareigą nedelsiant bet ne vėliau kaip per tris darbo dienas ūkio subjektui pateikti <i>paimtų mėginių (ėminių) valstybinių laboratorinių tyrimų rezultatus</i>, vertiname, kad tyrimų rezultatai nelaikytini administraciniu sprendimu, todėl šiuo atveju VAĮ 13 straipsnio 1 dalis netaikytina.</p>
	<p>Pagal <i>Projekto 12 straipsnio 5 dalį</i> aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija gali skusti administracinio teismo nutartį dėl patekimo į gyvenamąsias patalpas,</p>	<p>Neatsižvelgta. Teismo nutarties (ne)apskundimas įtvirtintas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme (toliau – ABTĮ).</p>

	<p>o gyvenamųjų patalpų savininkui tokia teisė Projekte nenumatyta. <i>Siūlome papildyti Projektą nuostata, įtvirtinančia analogišką gyvenamųjų patalpų savininko teisę skųsti administracinio teismo nutartį dėl patekimo į gyvenamąsias patalpas.</i></p>	
	<p>Abejotina Projekto 21 straipsnio 3 dalies nuostata dėl žodinio nurodymo, kuris įrašomas į dokumentą, kuriuo įforminamas patikrinimas. Jei yra galimybė surašyti patikrinimą įforminantį dokumentą, tai turėtų būti galimybė ir surašyti privalomą nurodymą. <i>Manome, žodinis nurodymas gali sukelti neigiamų pasekmių tikrinamam ūkio subjektui ir jo reikėtų atsisakyti.</i></p>	<p>Neatsižvelgta. Projekto 21 straipsnio 3 dalyje numatyta: „<...> Kai surašomas patikrinimą įforminantis dokumentas, informacija apie aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno žodžiu duotus reikalavimus imtis veiksmų ar susilaikyti nuo jų (nurodymo turinys, vykdymo tvarka, sąlygos ir terminai) nurodoma šiame dokumente. <...>“ Pažymime, kad ne visada pareigūnai turi galimybę fiziškai iškart surašyti privalomąjį nurodymą, kartais tam reikalingi papildomi matavimai ar tyrimai, tačiau neretai, atlikus patikrinimą vietoje būna surašomas patikrinimą įforminantis dokumentas. Tokiu atveju, neatidėliotinais atvejais, pareigūnas žodžiu pareikalauja imtis priemonių ir apie žodinio reikalavimo davimą įrašo į patikrinimą įforminantį dokumentą. Šiuo atveju žodinio reikalavimo institutas taikytinas išskirtiniais atvejais, kai nėra galimybės vykdyti įprastinės procedūros (surašyti privalomąjį nurodymą), kai reikia imtis veiksmų ar susilaikyti nuo jų nedelsiant.</p>
	<p>Pagal Projekto 26 straipsnio 5 dalį privalomojo nurodymo apskundimas nesustabdo privalomojo nurodymo vykdymo. Manome, tai neteisinga privalomąjį nurodymą gavusio asmens atžvilgiu, todėl siūlome paminėtą nuostatą papildyti, numatant, kad privalomąjį nurodymą apskundus, jis įsiteisėja nuo teismo sprendimo, kuriuo netenkintas skundas dėl privalomojo nurodymo</p>	<p>Neatsižvelgta. Paminėtina, jog ginčijama nuostata yra įtvirtinta ir aktualioje teisės akto redakcijoje. Teisės aktų nuostatas svarbu vertinti ne atskirai, o sistemškai viso teisės akto apimtyje, o tam tikrais atvejais ir teisės aktų sistemos apimtyje. Aptariamam atveju svarbu vertinti Projekto 26 straipsnio 5 dalies nuostatas kartu su Projekto 27 straipsnio 1 dalies nuostatomis. Papildomai pažymėtina, kad asmenų patirta žala dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų atlygintina šiuos teisinius</p>

	<p>panaikinimo, įsiteisėjimo. Jei nebūtų atsižvelgta į paminėtą pasiūlymą, siūlytina papildyti Projektą nuostata, įtvirtinančia, kas atlygins nuostolius, patirtus dėl privalomojo nurodymo, kurį vėliau teismas panaikina, vykdymo.</p>	<p>santykius reglamentuojančių specialiųjų teisės aktų pagrindu ir nustatyta tvarka (žr. Lietuvos Respublikos žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymą).</p>
<p>Generalinė prokuratūra 2024-04-17, Nr. 17.2-1174</p>	<p>AAVKĮ projekto 11 straipsnio 1 dalies 3 punkte siūloma suteikti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnams teisę „be išankstinio įspėjimo vykdyti nenuolatinę teritorijų ir (ar) objektų (statinių, įrenginių, patalpų (išskyrus gyvenamųjų), transporto priemonių) ir (ar) daiktų (gamtos išteklių, medžiagų, įrankių ir priemonių) stebėjimą iš sausumos, vandens ir oro, pasitelkiant vaizdo stebėjimo ir (ar) fiksavimo priemones aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovo nustatyta tvarka, laikantis šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtintų asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.“</p> <p>Ši priemonė savo esme tapati sekimui, todėl <i>stebėjimo atlikimo tvarkos nustatymas aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovo leidžiamu teisės aktu yra per žemo lygmens reglamentavimas, jei tai susiję su privačia nuosavybe. Ši priemonė pernelyg riboja žmogaus privataus gyvenimo neliečiamumą.</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įvertinus pateiktus argumentus, taip pat siekiant glaudžiau susieti Projekto 15 straipsnyje įtvirtintą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priemonę – reidą ir Projekto 11 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintą aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų teisę, vengti nurodytos teisės sąsajų su sekimu, Projekto 11 straipsnio 1 dalies 3 punktas atnaujintas numatant, kad aptariama teisė be išankstinio įspėjimo vykdyti nenuolatinę teritorijų ir (ar) objektų (statinių, įrenginių, patalpų (išskyrus gyvenamųjų), transporto priemonių) ir (ar) daiktų (gamtos išteklių, medžiagų, įrankių ir priemonių) apžiūrą iš sausumos, vandens ir oro, pasitelkiant vaizdo stebėjimo ir (ar) fiksavimo priemones realizuotina reidų metu (taigi, taikytini ir reido organizavimui, vykdymui keliami reikalavimai). Žodis „stebėjimas“ keičiamas į „apžiūrą“.</p> <p>Projekto 11 straipsnio 1 dalies 3 punktas išdėstytas taip: „3) reido metu, siekiant vykdyti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų prevenciją, atskleisti ir iširti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, be išankstinio įspėjimo vykdyti nenuolatinę teritorijų (išskyrus karines teritorijas) ir (ar) jose esančių objektų (statinių, įrenginių, patalpų (išskyrus gyvenamųjų patalpų), transporto priemonių) ir (ar) daiktų (gamtos išteklių, medžiagų, įrankių ir priemonių) apžiūrą iš sausumos, vandens ir oro, pasitelkiant vaizdo stebėjimo ir (ar) fiksavimo priemones aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovo nustatyta</p>

		<p>tvarka, laikantis šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų tvarkymą, įtvirtintų asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.“</p> <p>Papildomai manytina, kad įstatymo lygmens teisės akte turi būti nustatomos asmens teisės ribojančių priemonių taikymo sąlygos, o pačią įgyvendinimo tvarką galima nustatyti ir žemesnio lygmens teisės aktu.</p> <p>Vertintina, kad teismo leidimo aptariamam atveju galimas būtų perteklinis.</p>
<p>Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos 2024-04-17, Nr. 5-S-13623</p>	<p><i>2. Siūlytina svarstyti AAVKĮ 11 straipsnio 1 dalyje nustatytas aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų teises ir pareigas aiškiai atskirti (tame pačiame straipsnyje ar atskiruose straipsniuose).</i></p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pareigūnų teisės ir pareigos neatsiejamos, egzistuoja funkcijos, kurios yra ir teisė ir pareiga.</p>
<p>Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2024-04-18, Nr. 3-1417</p>	<p><i>3. Dėl tikrinimo ir poveikio priemonių taikymo funkcijų atskyrimo. AAVKĮ projekto 16 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad ūkio subjekto ir kitų fizinių ir juridinių asmenų veiklos patikrinimą atlikti ir poveikio priemonės jam taikyti gali tas pats aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas. Atkreipiame dėmesį Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 patvirtintų Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų 1 priede vienas iš korupcijos pasireiškimo veiksmų, vykdant ūkio subjektų priežiūrą, yra galimybė patikrinimus atlikusiems ir pažeidimus nustačiusiems darbuotojams vėliau nagrinėti tas pačias (jų</i></p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Pakeista Projekto 16 straipsnio 2 dalis ir išdėstyti taip: „2. veiklos patikrinimą atlikti ir poveikio priemonės asmeniui taikyti negali tas pats aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas, išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma dėl organizacinių kliūčių.“</p>

	<p>nustatytas) pažeidimų bylas ir priimti sprendimus skirti sankcijas ar administracines poveikio priemones. Šių funkcijų atskyrimo principas, kaip veiklos skaidrumą ir objektyvumą didinanti praktika, įtvirtintas ir Lietuvos Respublikos Viešojo administravimo įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 6 punkte. Be to, Aplinkos apsaugos departamentas, 2022 m. teikdamas informaciją, reikalingą Priežiūros institucijų pažangos vertinimo tyrimui atlikti, Ekonomikos ir inovacijų ministeriją informavo apie patikrinimų atlikimo ir poveikio priemonių funkcijų atskyrimą atskiruose departamento struktūriniuose padaliniuose. Atsižvelgiant į tai, Ekonomikos ir inovacijų ministerija <i>siūlo atsisakyti AAVKĮ projekto 16 straipsnio 2 dalies nuostatos. Taip pat įvertinti projekto 16 straipsnio 2 dalies ir 11 straipsnio 2 dalies nuostatų suderinamumą.</i></p>	
	<p>5. AAVKĮ projekto 16 straipsnio 4 dalies 3 punkte numatyta, kad pareigūnas, nustatęs pažeidimą, privalo nurodyti pažeidimo esmę ir pareigą nutraukti pažeidimą. Siekiant aiškumo, <i>siūlome numatyti koku būdu pareigūnas privalo tai padaryti.</i></p>	<p>Neatsižvelgta. Manytina, kad būdo įvardijimas būtų perteklinis, nes įprastai nurodymas formuluojamas žodžiu, bet tam tikrais atvejais gali būti formuluojamas ir raštu.</p>
	<p>14. AAVKĮ projekto 15 straipsnio 3 dalies nuostata, nustatanti Aplinkos apsaugos departamento teisę dalyvauti kitų viešojo administravimo subjektų organizuojamuose reiduose, dubliuojasi su analogiškas teise įtvirtinančia 11 straipsnio 1 dalies 5 punkto nuostata.</p>	<p>Neatsižvelgta. Projekto 11 straipsnyje įtvirtintos pareigūnų teisės ir pareigos, o kituose straipsniuose jos detalizuojamos ir aiškinamos plačiau.</p>

<p>Specialiųjų tyrimų tarnyba 2024-04-22, Nr. 4-01-4210</p>	<p><i>1. Dėl privalomojo nurodymo įvykdymo terminų pratęsimo tvarkos</i></p> <p>AAVKĮ projekto 24 straipsnyje siūloma įtvirtinti, kad jeigu dėl nuo asmens, kuriam duotas privalomasis nurodymas, nepriklausančių priežasčių privalomasis nurodymas per nustatytą terminą negali būti įvykdytas, asmuo gali iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 7 darbo dienoms su motyvuotu prašymu raštu kreiptis į aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančią instituciją pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą. Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekantis institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, įvertinęs prašymo pagrįstumą, priima sprendimą pratęsti arba atsisakyti pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad nei iš analizuojamo teisės akto projekto, nei jį lydinčių dokumentų nėra aišku, dėl kokių priežasčių siūloma keisti galiojančio AAVKĮ nuostatas dėl privalomojo nurodymo įvykdymo terminų pratęsimo ar nepratęsimo, dėl kurio sprendimas priimamas aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens, atsižvelgus į Komisijos dėl privalomųjų nurodymų terminų nustatymo siūlymą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos <...>.</p> <p>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimu, tiek Komisijos dalyvavimo sprendimo priėmimo,</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslinti Projekto 24 straipsnio 1 dalį ir įtvirtinti terminą, per kurį turi būti priimtas sprendimas:</p> <p>„<...>Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, įvertinęs prašymo pagrįstumą, vadovaudamasis Viešojo administravimo įstatyme numatyta tvarka, bet ne vėliau kaip iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos, priima motyvuotą ir pagrįstą sprendimą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo. Tais atvejais, kai privalomojo nurodymo įvykdymo terminas yra trumpesnis kaip 7 darbo dienos, prašymas pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos. <...>“</p> <p>Nors įstatymo projekte ir nebelieka Komisijos, tačiau 22 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad būtent AAD vadovas nustato ir tvirtina PN įvykdymo termino pratęsimo tvarką. Planuojama, kad AAD vadovo nustatytoje tvarkoje bus numatytos visos aplinkybės, kurios nesudarys korupcijos rizikos veiksmų galimybių.</p> <p>7 d. d. terminas ilginamas dėl objektyvių pareigūnų darbo krūvio veiksmų, nes esamoje praktikoje gavus prašymą dėl PN termino pratęsimo vykstama į vietą įsitikinti prašyme nurodytų aplinkybių, ko pasėkoje priimamas motyvuotas sprendimas dėl PN termino pratęsimo.</p>
---	--	---

	<p>ties konkrečių terminų, per kuriuos turi būti priimamas sprendimas ūkio subjektui ir jo veiklai reikšmingą poveikį turinčio privalomojo nurodymo terminą pratęsti ar nepratęsti, atsisakymas išplėstų Aplinkos apsaugos departamento vadovo ar jo įgalioto asmens diskreciją, kas yra laikytina korupcijos rizikos veiksniumi.</p>	
<p>Energetikos ministerija 2024-04-19, Nr. 3-581</p>	<p><i>Dėl AAVKĮ projekto 21 straipsnio nuostatų</i> Projekto 21 straipsnio 2 dalyje yra nustatomi privalomųjų nurodymų davimo pagrindai (atvejai), be to, projekte siūloma tokia nuostata: šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais duotų privalomųjų nurodymų davimo sąlygas nustato ir įgyvendinimo tvarką <i>nustato aplinkos ministras</i>. Manome, kad remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika riboti asmens teisės ir laisvės, taip pat ir ūkinės veiklos laisvę, galima tik įstatymu. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 1 dalyje garantuojamos asmens ūkinės veiklos laisvės draudimas kiekvienu atveju turi būti aiškus, skirtas Konstitucijoje įtvirtintų vertybių apsaugai; kad Konstitucijos 46 straipsnio 3 dalyje nurodytu ūkinės veiklos tarnavimu tautos gerovei negalima pateisinti tokio teisinio reguliavimo, kai tam tikra ūkinė veikla yra pernelyg ribojama arba draudžiama. Dėl šių priežasčių, Projekto 21 straipsnio 2 dalis ta apimtimi, kur tam tikrus ūkinės veiklos ribojimus siūloma įtvirtinti</p>	<p>Neatsižvelgta. Kadangi Projekto 21 straipsnio 1 dalies 1 – 3 punktais duodamas PN stabdyti veiklą, t. y. tik itin išimtiniais ir sudėtingais atvejais, jų pasitaiko nedažnai, todėl siekiant pareigūnų vienodo supratimo kada šie atvejai taikomi, siekiant palengvinti pareigūnų darbą, buvo nuspręsta jog šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais duotų PN davimo sąlygas ir įgyvendinimo tvarką nustatys aplinkos ministras. Šioje tvarkoje nebus papildomai ribojamos asmenų teisės ir laisvės, todėl manome, kad ne tik galima, bet ir tikslinga šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytais atvejais duotų PN davimo sąlygas ir įgyvendinimo tvarką siekiu palengvinti pareigūnų darbą nustatyti poįstatyminiame teisės akte, t. y. aplinkos ministro įsakymu.</p>

	poįstatyminiame teisės akte, neatitinka tokioms nuostatomis keliamų konstitucinių reikalavimų.	
Teisingumo ministerija 2024-04-23, Nr. 24-5261	8. Atsižvelgiant į Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatomą atsakomybės neišvengiamumo principo turinį („pašalintų pažeidimo sukeltas neigiamas pasekmes, atkurtų aplinkos būklę ir (ar) visiškai atlygintų aplinkai padarytą žalą“), turi būti arba tikslinamas jo pavadinimas (išplėsti), arba siaurinamas jo turinys (pašalinant pacituotą normą), nes žalos atlyginimas nepatenka į atsakomybės neišvengiamumą.	Neatsižvelgta. Manome, kad neigiamų padarinių šalinimas bei žalos atlyginimas sietinas su civiline atsakomybe, ir šiuo aspektu labai svarbi atsakomybės neišvengiamumo principo dalis, todėl tikslinga nesiaurinti principo turinio.
	10. Įstatyme neturėtų būti dubliuojamos kituose įstatymuose nustatytos aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos funkcijos (4 str. 2 d. 11 p. ir kt.). Reikėtų pateikti nuorodą į konkretų įstatymą (pvz., „atlieka <...> įstatyme nustatytas funkcijas“).	Neatsižvelgta. Nustatyta, kad specialiuosiuose aplinkos srities įstatymuose teisinis reguliavimas nėra nuoseklus (pvz., nesilaikoma vienodos praktikos įvardyti, kokių reikalavimų vykdymo užtikrinimą prižiūri, kontroliuoja aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą vykdanči institucija). Taip pat pastebimi atvejai, kai specialiuosiuose teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų laikymosi priežiūrą vykdo skirtingos valstybės institucijos (pvz., Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymas, reikalavimų vykdymą pagal kompetenciją prižiūri tiek AAD, tiek Vartotojų teisių apsaugos tarnyba), tačiau tuose specialiuosiuose įstatymuose nėra įvardyta, kuri konkrečiai institucija ir kurių reikalavimų laikymąsi užtikrina (galima apeliuojama į kompetenciją apibrėžiančius teisės aktus, pvz., institucijos nuostatus). Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad šiai dienai nėra galimybės Projekto 6 straipsnyje įvardinant aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros institucijos funkcijas apsiriboti nuorodomis į specialiuosius teisės aktus.

		<p>Įsipareigojame specialiųjų aplinkos srities įstatymų peržiūros metu įvertinti nuostatas, apibrėžiančias aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros apimtį, taip pat, sistemiškai, Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymo nuostatas, atsisakant aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros institucijos funkcijų dubliavimo skirtinguose įstatymuose.</p>
	<p>15. Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostata „pateikę teismo nutartį“ keistina į formuluotę, vartojamą 16 straipsnio 5 dalyje, 18 straipsnio 3 ir 5 dalyse, t. y. nurodytiną „šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka gautas teismo leidimas“. Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 13 punkte tikslintina nekorektiška nuostata „aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas <i>aplinkos ministro nustatyta tvarka</i> privalo pateikti ieškinį teisme“, kadangi ieškinio pateikimo teismui tvarką, reikalavimus ieškiniui ir pan. reglamentuoja procesinis įstatymas – Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Projekto 11 straipsnio 1 dalies 1 punktą išdėstyti taip: „1) pateikę tarnybinių pažymėjimą, netrukdomai pateikti (įeiti, įvažiuoti) į visų įmonių, įstaigų, organizacijų, ūkių, karinių dalinių, pasienio ruožo ir privačias teritorijas, jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), kitus ūkinės veiklos objektus ir tikrinti, ar juose laikomasi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, imti ėminius, atlikti kontrolinius pirkimus, tyrimus ir matavimus, fiksuoti patikrinimą garso ir (ar) vaizdo fiksavimo, ir (ar) įrašymo priemonėmis, neatlygintinai gauti cheminių medžiagų ir cheminių mišinių mėginius (ėminius) jų sudėčiai nustatyti ir savybėms iširti ar bandymams atlikti, ėminius imant Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Į tikrinamo fizinio asmens gyvenamąsias patalpas (tarp jų ir nuomojamas ar naudojamas kitu pagrindu) (toliau – gyvenamosios patalpos) be fizinio asmens sutikimo turi teisę patekti (įeiti, įvažiuoti) kai šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka gautas teismo leidimas pateikę teismo nutartį“;</p> <p>Atsakant į pastabą dėl ieškinio už aplinkai padarytą žalą ir kitus nuostolius teikimo tvarkos, manytina, kad tikslinga nukreipti į specialųjį Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo teisinio reguliavimą, kuriuo remiantis teikiami tokie ieškiniai. Projekto 11 straipsnio 1 dalies 13 punktą išdėstyti taip:</p>

		<p>„13) nustacius aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą, kuriuo aplinkai buvo padaryta žala, ir įvertinus padarytą žalą aplinkai, išskyrus atvejus, kai padarytas reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai, dėl kurio turi būti taikomas aplinkos būklės atkūrimas iki pirminės būklės, privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka pasiūlyti pažeidėjui gera valia atlyginti žalą aplinkai ir kitus susijusius nuostolius. Jeigu pažeidėjas per aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno nurodytą terminą savanoriškai neatlygina žalos aplinkai ir kitų susijusių nuostolių, aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 33 straipsniu, aplinkos ministro nustatytais tvarka privalo pateikti ieškinį teismui dėl padarytos žalos aplinkai ir kitų susijusių nuostolių atlyginimo;</p>
	<p>18. Pagal Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 15 punktą aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnai, įtardami, kad medžioklėje dalyvaujantis medžiotojas yra neblaivus ir (ar) apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, Vyriausybės nustatyta tvarka turi tikrinti, ar jis yra neblaivus ar apsvaigęs, taip pat kilus įtarimų dėl neblaivumo ar apsvaigimo, kai medžioklėje dalyvaujantis medžiotojas nesutinka tikrintis dėl neblaivumo ar apsvaigimo, ar užfiksavus, kad medžioklėje dalyvaujantis medžiotojas yra neblaivus ar apsvaigęs, neleisti šiam medžiotojui dalyvauti medžioklėje. Jeigu duomenys apie asmens neblaivumą ir (ar) apsvaigimą nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų būtų</p>	<p>Neatsižvelgta. Paaiškiname, kad duomenys apie asmens neblaivumą ir (ar) apsvaigimą nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų netvarkomi automatizuotomis priemonėmis. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnai veda popierinį žurnalą, kuriame daro atitinkamus įrašus. Atsižvelgiant į tai, vertiname, kad papildomu nuostatų, įgyvendinančių Reglamentą (ES) 2016/679, numatyti nereikia.</p>

	<p>tvarkomi automatizuotomis priemonėmis, tokių duomenų tvarkymui taikomi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) reikalavimai. Atsižvelgiant į tai, kad šie duomenys yra specialių kategorijų asmens duomenys, t. y. duomenys apie asmens sveikatą, jų tvarkymas turi atitikti Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio reikalavimus. Siūlome įvertinti, kokia sąlyga, įtvirtinta šio straipsnio 2 dalyje, vadovaujantis būtų atliekamas toks tvarkymas. Pvz., pagal Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio 2 dalies g punktą draudimas tvarkyti specialių kategorijų asmens duomenis netaikomas, jei tvarkyti duomenis būtina dėl svarbaus viešojo intereso priežasčių, remiantis Sąjungos arba valstybės narės teise, kurie turi būti proporcingi tikslui, kurio siekiama, nepažeisti esminių teisės į duomenų apsaugą nuostatų ir kuriuose turi būti numatytos tinkamos ir konkrečios duomenų subjekto pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemonės. Jeigu duomenys apie asmens neblaivumą ir (ar) apsvaigimą nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų būtų tvarkomi automatizuotomis priemonėmis vadovaujantis šia Reglamento (ES) 2016/679 sąlyga, <i>siūlome papildyti Istatymą</i></p>	
--	--	--

	<p><i>tinkamomis ir konkrečiomis duomenų subjekto pagrindinių teisių ir interesų apsaugos priemonėmis arba aiškinamajame rašte nurodyti, kokiame kitame teisės akte šios priemonės yra įtvirtintos.</i></p>	
	<p>19. Manytina, kad Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostatos yra ne Įstatymo, o Aplinkos apsaugos įstatymo VIII skyriaus reguliavimo dalykas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Aptariamomis Projekto nuostatomis siekiama apibrėžti, kokias specifines teises turi, atitinkamai, vyriausieji valstybiniai inspektoriai, vyresnieji valstybiniai inspektoriai. Laikytina, kad tai yra Projekto, o ne Aplinkos apsaugos įstatymo reguliavimo dalykas.</p>
	<p>20. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo 11 straipsnyje nustatytos aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų įgaliojimų apimtys ir turinys prilygsta vidaus tarnybos sistemos (policijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM ir kt.) pareigūnų įgaliojimams: stabdyti transporto priemones, laivus, naudoti fizinę, psichinę prievartą, šaunamąjį ginklą ir specialiąsias priemones ir pan.). Įstatymo 9 straipsnio 4 dalis numato, kad „aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnai Vyriausybės nustatyta tvarka turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie geba veikti situacijose, susijusiose su psichinės ar fizinės prievartos ir šaunamojo ginklo panaudojimu“. Tačiau Vidaus tarnybos statusas numato kur kas didesnius reikalavimus vidaus tarnybos sistemos pareigūnams ir teisinį reguliavimą, susijusį su jų specifiniu statusu: ypatingi reikalavimai priėmimui į vidaus tarnybą (nepriekaištinga reputacija, stojimo sutartis ir pan.), profesinio</p>	<p>Neatsižvelgta. Vertintina, kad aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnai statutiniams valstybės tarnautojams gali būti prilyginami tik iš dalies įvardytų aspektų apimtyje, pvz., fizinės, psichinės prievartos, šaunamojo ginklo ir specialiųjų priemonių naudojimas (pastarųjų siauresne apimtimi). Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnai yra valstybės tarnautojai, o pastariesiems, manytina, keliami pakankamai aukšti reikalavimai: tiek nepriekaištingos reputacijos (Valstybės tarnybos įstatymo 5 straipsnis), tiek kvalifikacijos tobulinimo (Valstybės tarnybos įstatymo 38 straipsnis), todėl manytina, kad Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymo nuostatos yra pakankamos.</p>

	<p>mokymo ir kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, pareigūnų karjeros teisinis reguliavimas ir kt. Tokio teisinio reguliavimo stokojama Įstatyme.</p>	
	<p>24. <i>Nėra aišku, koks tikslas Įstatymo 13 straipsnyje nustatyti pareigūnų garantijas, kurias nustato kiti įstatymai, pvz., VTĮ (dėl kompensacijų, laidojimo valstybės lėšomis) ar įstatymai reglamentuojantys socialinį draudimą.</i> Pagal VTĮ 2 straipsnio 1 dalį socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai valstybės tarnautojams taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglementuoja šis įstatymas. Kadangi aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros apsaugos pareigūnai yra valstybės tarnautojai, jiems ir turi būti taikomos VTĮ nustatytos socialinės garantijos. Atkreipiamas dėmesys, kad Įstatyme numatomi garantijų dydžiai nustatomi net mažesni, nei nustatyti VTĮ, be to, ir šeimos narių samprata neatitinka VTĮ nustatytos.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įvertinus pateiktą pastabą pakartotinai peržiūrėtos aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų socialines garantijas reglamentuojančios nuostatos, kad, kaip teigiama, garantijų dydžiai nebūtų mažesni nei VTĮ. Tačiau specifiką tikslinga išlaikyti, pvz., kalbant apie profesinės rizikos draudimą, valstybės lėšomis finansuojamos teisinės pagalbos teikimą, šeimos narių apsaugą ir socialines garantijas papildomai reglamentuoti ta apimtimi, kurios nenumato VTĮ, ar numato siauresnės apimties apsaugą.</p> <p>Vertintina, kad Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros įstatymas laikytinas specialiuoju įstatymu VTĮ taikymo aspektu, taip pat ir kitų valstybės tarnautojų socialinę apsaugą reglamentuojančių įstatymų taikymo aspektu.</p> <p>Projekto 13 straipsnį tikslinga išdėstyti taip:</p> <p>„13 straipsnis. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų socialinės garantijos</p> <p>1. Valstybės tarnybos įstatymas, darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnams taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglementuoja šis įstatymas.</p> <p>2. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnui, kuris buvo sužalotas, susižalojo arba kurio sveikata sutrikdyta atliekant tarnybines pareigas, jei tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kurio sužalojimas, susižalojimas ar sveikatos sutrikdymas susijęs su jo tarnybinių pareigų atlikimu,</p>

		<p>jei tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su didesniu pavojumi ar didesne rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kurio sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso, išmokama nuo 24 iki 60 mėnesių pareigūno vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija (sumažinta priklausančios išmokėti Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytos netekto dalyvumo vienkartinės kompensacijos ar netekto dalyvumo periodinės kompensacijos, mokėtinos ne ilgiau kaip 12 mėnesių, dydžiu) atsižvelgiant į dalyvumo lygį ir sveikatos sutrikdymo mastą.</p> <p>3. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno, kuris žuvo atlikdamas tarnybines pareigas arba kurio mirties priežastis susijusi su jo tarnybinių pareigų atlikimu, arba kuris nužudytas dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso, šeimos nariams per vienus metus nuo pareigūno mirties išmokama 120 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio vienkartinė kompensacija, sumažinta priklausančios išmokėti Valstybės tarnybos įstatyme nustatytos vienkartinės socialinio draudimo išmokos apdraustajam mirus dydžiu. Ši kompensacija išmokama lygiomis dalimis kiekvienam žuvusio pareigūno šeimos nariui ir išlaikytiniams, kurių globėju ar rūpintoju buvo paskirtas pareigūnas ar jo sutuoktinis, sugyventinis (partneris).</p> <p>4. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų profesinė civilinė atsakomybė už vykdant tarnybines funkcijas asmenims padarytą žalą, draudžiama privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu iš aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai skirtų asignavimų.</p> <p>5. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnui, kuris atlikdamas tarnybines pareigas viršijo tarnybinės rizikos ribas ir todėl padarė nusikalstamą veiką ar kitokį teisės pažeidimą ir dėl to tapo įtariamuoju, specialiuoju liudytoju, kaltinamuoju arba kuris nukentėjo atlikdamas jam priskirtas tarnybines funkcijas</p>
--	--	--

		<p>ar dėl savo tarnybos, iš aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai skirtų asignavimų kompensuojamos teisinės pagalbos išlaidos ar jų dalis. Šią kompensaciją iš įstaigai skirtų asignavimų skiria pareigūną į pareigas priimančias asmuo.</p> <p>6. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų, jų šeimos narių ir jų nuosavybės apsauga, kai dėl aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno tarnybos kyla reali grėsmė jų gyvybei, sveikatai ar turtui, užtikrinama aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovo nustatyta tvarka iš aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai skirtų asignavimų.“</p>
	<p>25. Aiškiai neapibrėžtas Įstatymo 15 straipsnyje numatytų „reidų“ teisinio reguliavimo santykis su VAĮ 33 straipsniu ir, ar neturėtų VAĮ 33 straipsnis būti atitinkamai papildytas.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Reidas, kaip aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros priemonė, turi planinių patikrinimų požymių (yra planuojami, paremti rizikos vertinimu, apie jų vykdymą skelbiama viešai), tačiau subjekto prasme nuo planinių patikrinimų skiriasi, nes atliekami ne išskirtinai ūkio subjektų atžvilgiu, o vykdomi teritoriniu principu, taip pat jiems netaikomi įprastiniai procedūriniai planiniams patikrinimams keliami reikalavimai (pvz., visais atvejais surašyti patikrinimą įforminantį dokumentą).</p> <p>Vertintina, kad VAĮ pildyti netikslinga, nes tai nėra horizontali priežiūros priemonė taikoma visų priežiūrą atliekančių institucijų.</p>
	<p>28. Įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad kontroliniai pirkimai gali būti atliekami nedėvint nustatyto pavyzdžio uniformos, tačiau pastebėtina, kad Įstatyme nėra numatyta, kad atliekant kitus veiksmus ji turi būti dėvima. Visų pirma, turi būti nustatyta bendra pareiga dėvėti uniformą, o tada gali būti daromos išimties iš nustatytos taisyklės.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo projekto 9 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, jog Tarnybinių uniformų ir skiriamųjų ženklų pavyzdžius, tarnybinės uniformos išdavimo, dėvėjimo ir gražinimo tvarką nustato aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovas. Būtent vadovas nustato uniformos dėvėjimo tvarką, o ne įstatymo leidėjas.</p> <p>Šio straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno statusą įrodo tarnybinis</p>

		<p>pažymėjimas, tarnybinė uniforma arba pareigūno tarnybinis ženklas.</p> <p>Vertinant sistemiškai manytina, kad pareigūnai atlikdami aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros funkcijas privalo dėvėti uniformą išskyrus įstatyme numatytus atvejus, tačiau ši tvarka įtvirtinta poįstatyminiame teisės akte, nes tai ne politikos formavimo elementas.</p> <p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Įstatymo projekto 9 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, jog tarnybinių uniformų ir skiriamųjų ženklų dėvėjimo tvarką nustato aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovas. Manytina, kad šia tvarka turėtų būti nustatyti tarnybinės uniformos dėvėjimo reikalavimai, kurie turėtų apimti tiek atvejus, kada tarnybinė uniforma vykdant tarnybines funkcijas turi būti dėvima, tiek atvejus, kada gali būti nedėvima. Todėl tikslinga atsisakyti įstatymo projekto 17 straipsnio 2 dalyje numatytos uniformos dėvėjimo išimties atliekant kontrolinius pirkimus ir ją dėstyti taip:</p> <p>„2. Kontroliniai pirkimai gali būti atliekami nedėvint nustatyto pavyzdžio uniformos, pasitelkiant neetatinius aplinkos apsaugos inspektorius, kitus liudininkus, neatliekant veiksmų, nurodytų šio įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje nurodytus veiksmus atliekant po patikrinimo, taip pat neatliekant kitų veiksmų, kurie trukdytų aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnui atlikti kontrolinį pirkimą.“</p>
	<p>36. Atsižvelgiant į tai, kad administracinių sprendimų įteikimą reglamentuoja VAI 13 straipsnio 1 dalies nuostatos, Įstatymo 26 straipsnio 2 ir 6 dalyse siūlytina vietoj nuostatų apie administracinio sprendimo įteikimą pateikti nuorodą į VAI 13 straipsnio 1 dalį. Taip pat siūlytina Įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje nurodyti, kam, kokia</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Papildyta 26 straipsnio 2 dalis:</p> <p>„2. Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai pateiktas skundas dėl privalomojo nurodymo išnagrinėjamas per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančioje institucijoje dienos ir ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu Viešojo administravimo</p>

	(kokių teisės aktų nustatyta) tvarka asmenys galėtų apskųsti aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos sprendimą.	<p>įstatyme numatytais būdais pranešama skundą padavusiam asmeniui apie priimtą administracinį sprendimą. <...></p> <p>4. Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos sprendimas dėl privalomojo nurodymo gali būti skundžiamas Viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka. <...></p> <p>6. Aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekanti institucija, paaiškėjus naujoms aplinkybėms, gali privalomąjį nurodymą pripažinti netekusiu galios, taip pat gali savo iniciatyva pripažinti netekusiu galios neteisėtą privalomąjį nurodymą. Apie priimtą sprendimą privaloma informuoti asmenį per 3 darbo dienas, kuriam duotas privalomasis nurodymas.“</p> <p>Projekto 26 straipsnio 4 dalyje pateikiama nuoroda į VAI, nedetalizuojant kokiems asmenims ar institucijoms yra skundžiamas (būtent tokia projekto dėstymo pozicija). Šio straipsnio 6 dalyje priešingai nei VAI detalizuojame ir konkrečiai nurodome trumpesnius ir tikslius terminus dėl asmens informavimo apie jo atžvilgiu priimto sprendimo pripažinti privalomąjį nurodymą netekusiu galios, kadangi tai išskirtinė asmens teisė žinoti, jog jam nėra būtina vykdyti privalomojo nurodymo. Be to, VAI neprieštarauja įstatyme nusimatyti trumpesnius terminus, nei tai yra įtvirtinta VAI.</p>
	37. Siūlytina įvertinti, ar Įstatymo 26 straipsnio 6 dalyje nebūtų tikslinga numatyti sprendimų pakeitimą, ne tik panaikinimą.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>PN pakeitimui reikalingos naujos aplinkybės, nauji įvykdymo terminai, dėl to turi būti sudarytos sąlygos naujam apskundimui. Atsižvelgiant į tai PN pripažintinas netekusiu galios ir surašytinas naujas su galimybe teikti skundą dėl PN teisėtumo.</p>
	41. Įstatymo 32 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „kai aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas, priėmęs	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p>

	<p>sprendimą sulaikyti laivą, perduoda bylos medžiagą teismui, nagrinėjančiam administracinio nusižengimo bylą, teismas patikrina laivo sulaikymo pagrįstumą ir, jei reikia, priima nutartį dėl laivo sulaikymo nutraukimo“. Pirmiausia, atkreiptinas dėmesys į tai, kad pagal ANK 614 straipsnį su aptariamu teisiniu reguliavimu susijusias administracinių nusižengimų bylas nagrinėja ne teismai, o institucijos ne teismo tvarka. Teismai nagrinėja tik skundus dėl institucijų priimtų nutarimų ir apeliacinius skundus. Antra, neiškus santykis tarp Įstatyme numatyto laivo sulaikymo ir ANK teisinio reguliavimo. ANK numato administracinių nusižengimų teisenos užtikrinimo prievartos priemones. ANK 599 straipsnis numato daiktų ir dokumentų paėmimą. Tačiau iš šio straipsnio turinio galima daryti išvadą, kad laivas negali būti paėmimo objektu. ANK 603 straipsnis numato priverstinį transporto priemonės nuvežimą, tačiau nenumato kitų rūšių transporto priemonių paėmimą. Be to, neaiškiai atribotas laivo sulaikymas pagal Įstatymą nuo teisenos užtikrinimo priemonės taikymo pagal ANK. Siūlytina įvertinti, ar šiuo klausimu neturėtų būti keičiamas ANK.</p>	<p>Vertinant pateiktą pastabą, tikslinga ne keisti ANK nuostatas, tačiau pakeisti įstatymo projekto 32 straipsnio 3 dalį ir išdėstyti taip: „3. Aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas, priėmęs sprendimą sulaikyti laivą, ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas perduoda bylos medžiagą teismui, nagrinėjančiam administracinio nusižengimo bylą, teismas patikrina laivo sulaikymo pagrįstumą ir, jei reikia, priima nutartį dėl laivo sulaikymo nutraukimo.”</p>
	<p>42. Įstatymo 32 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „kai aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas perduoda bylos medžiagą ikiteisminio tyrimo institucijai, sprendimas sulaikyti laivą galioja 5 kalendorines dienas nuo bylos medžiagos</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Atsižvelgiant į pateiktą pastabą tikslinga įstatymo projekto 32 straipsnio 4 dalį dėstyti taip: „4. Kai aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnas perduoda bylos medžiagą ikiteisminio tyrimo institucijai, sprendimas sulaikyti laivą galioja 5 kalendorines dienas nuo</p>

	<p>perdavimo ikiteisminio tyrimo institucijai dienos, išskyrus atvejus, kai prokuroras priima nutarimą nutraukti laivo sulaikymą ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse nustatyta tvarka priima nutarimą dėl laikino nuosavybės teisės apribojimo“. Visų pirma, atkreipiame dėmesį į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse (toliau – BPK) 168 straipsnio 1 dalį prokurorui gavus skundą, pareiškimą ar pranešimą, šio skundo, pareiškimo ar pranešimo duomenų patikslinimui gali būti atlikti veiksmai, kurie nesusiję su procesinėmis prievartos priemonėmis: įvykio vietos apžiūra, įvykio liudytojų apklausos, taip pat iš valstybės ar savivaldybės įmonių, įstaigų, organizacijų, pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas skundas, pareiškimas ar pranešimas, reikalaujami duomenys ar dokumentai, atliktos pareiškėjo ar asmens, kurio interesais pateiktas skundas, pareiškimas ar pranešimas, apklausos. Tokie proceso veiksmai turi būti atlikti per kuo trumpesnius terminus, bet ne ilgiau kaip per dešimt dienų. Todėl, siūlomas 5 kalendorinių dienų terminas prieštarauja BPK 168 straipsnio 1 daliai. Antra, prokuroras nedalyvauja Įstatyme numatytame laivo sulaikymo procese, todėl išbrauktini žodžiai „išskyrus atvejus, kai prokuroras priima nutarimą nutraukti laivo sulaikymą“.</p>	<p>bylos medžiagos perdavimo ikiteisminio tyrimo institucijai dienos, išskyrus atvejus, kai prokuroras priima nutarimą nutraukti laivo sulaikymą ar Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse nustatyta tvarka priima nutarimą dėl laikino nuosavybės teisės apribojimo iki nutarimo pradėti ar atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą įsiteisėjimo dienos.”</p>
	50. Įstatyme nėra nustatyta, kas yra laikoma neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus	Atsižvelgta iš dalies.

	vardo diskreditavimu (45 str. 1 d. 3 p.) bei kaip tokia veika nustatoma.	<p>Nors tiek Projekto 45 straipsnio 3 dalyje, tiek šiuo metu galiojančio įstatymo 53 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad atvejus, kada laikoma, kad neetatinis aplinkos apsaugos inspektorius vykdė veiklą, nesuderinamą su neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus statusu, diskreditavo neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus vardą, nustato Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos) vadovas, atsižvelgiant į pateiktą pastabą, tikslinga šia nuostata patikslinti ir :</p> <p>1. Įstatymo projekto 45 straipsnio 1 dalies 3 punktą dėstyti taip: “3) dėl neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus vardo diskreditavimo pažeminimo ar aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos diskreditavimo;”</p> <p>2. Įstatymo projekto 45 straipsnio 3 dalį dėstyti taip: “3. Atvejus, kada laikoma, kad neetatinis aplinkos apsaugos inspektorius vykdė veiklą, nesuderinamą su neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus statusu, diskreditavo pažemino neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus vardą, ar diskreditavo aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančią instituciją, nustato aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančios institucijos vadovas.”</p>
Vidaus reikalų ministerija 2024-05-02, Nr. 1D-2209	4. Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies visuose punktuose išvardintos funkcijos prasideda žodžiu „prižiūri“. Siekiant teisės akto glaustumo bei lakoniškumo, siūlytume nuostatas dėstyti taip, kad šio žodžio nereikėtų kartoti kiekviename punkte.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad pagal institucijų pateiktas pastabas atsisakyta funkcijų skirstymo į pagrindines ir kitas, visos funkcijos dėstomos vienoje 4 straipsnio dalyje ir atskiruose punktuose.</p>
	14. Atsižvelgiant į Įstatymo 1 straipsnio 1 dalį, Įstatymo 12 straipsnio nuostatos yra ne šio įstatymo reguliavimo dalykas.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Papildomai įvertinus susijusį teisinį reguliavimą nustatyta, kad procesiniuose teisės aktuose (Administracinių bylų teisenos įstatyme, Civilinio proceso kodekse, Baudžiamojo proceso kodekse) neįtvirtintos specialiosios nuostatos,</p>

		reglamentuojančios teismo leidimo patekti į gyvenamąsias patalpas išdavimą. Taip pat nustatyta, kad analogiškos, kaip Projekto 12 straipsnyje, nuostatos įtvirtintos specialiuosiuose įstatymuose, pvz., Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme. Atsižvelgiant į tai, manome, kad Projekto 12 straipsnyje turi būti reglamentuotas teismo leidimo įeiti gyvenamąsias patalpas gavimas. Pažymėtina, kad teismai, priimdami sprendimą leisti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnams patekti į gyvenamąsias patalpas, kaip sprendimo teisinį pagrindą nurodo būtent AAVKĮ nuostatas.
	22. Įstatymo 31 straipsnio 5 dalis ir 32 straipsnio 1 dalis tikslintini atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnį.	<p>Atsižvelgta iš dalies. Pakeisti Projekto 31 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip: „5. Sprendimas sulaikyti laivą per 10 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Viešojo administravimo įstatyme nustatyta tvarka. Teismas skundą dėl sprendimo sulaikyti laivą išnagrinėja per 5 dienas nuo skundo priėmimo dienos. Teismo nutartis išnagrinėjus skundą yra neskundžiama.“</p> <p>32 straipsnio 1 dalį palikti nepakeistą.</p>
	25. Neetatiniai aplinkos inspektoriai, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 20 dalimi, priskiriami prie viešojo administravimo subjektų – įstatymų nustatytą specialų statusą turinčių fizinių asmenų. To paties įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad įstatymų nustatytą specialų statusą turintiems fiziniams asmenims viešojo administravimo įgaliojimai gali būti suteikti įstatymu, tiesiogiai taikomu Europos Sąjungos teisės aktu, ratifikuota Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi, kai tame teisės akte nurodomas veikiančio ar	<p>Atsižvelgta iš dalies. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 18 dalyje nurodyta, kad viešasis administravimas – teisės aktais reglamentuota viešojo administravimo subjektų (šiuo atveju pagal šio straipsnio 20 dalies nuostatas - įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, šio įstatymo nustatyta tvarka įgaliotas atlikti viešąjį administravimą) veikla, skirta teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas. Neetatiniai aplinkos apsaugos inspektoriai tiesiogiai neatitinka nei vieno iš viešąjį administravimą</p>

	<p>numatomo steigti viešojo administravimo subjekto pavadinimas arba pavadinimas ir teisinė forma, arba paskirtis ir <i>šiam subjektui nustatomi konkretūs viešojo administravimo įgaliojimai.</i></p> <p>Neetatiniams aplinkos apsaugos inspektoriams suteikti viešojo administravimo įgaliojimai teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi srityje atsiskleidžia per Įstatymo 41 ir 42 straipsniuose nustatytą neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių teisių ir pareigų visumą.</p> <p>Nors Įstatymo 41 straipsnio, skirto reglamentuoti neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių pareigas, 1 dalyje yra išvardintos jų pareigos, tačiau 2 ir 3 dalyse yra minimos funkcijos. Siūlytume tikslinti. Be to, kai kuriose pareigų formuluotėse naudojami abstraktaus pobūdžio žodžiai, tokie kaip „imtis priemonių“, „suteikti kitokią pagalbą“, kurie nėra tinkami viešojo administravimo subjektų kompetencijai apibrėžti, nes jiems trūksta konkretumo.</p> <p>Įstatymo 42 straipsnio 2 dalies 1 punktą tikslintinas atsižvelgiant į Įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 1 punktą (ta apimtimi, kiek suteikiama teisė patekti į gyvenamąsias patalpas)</p> <p>Įstatymo 42 straipsnio, skirto reglamentuoti neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių teises, 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad neetatiniai aplinkos apsaugos inspektorai kartu su aplinkos apsaugos valstybinės</p>	<p>apibrėžiančių kriterijų – nevykdo administracinio reglamentavimo, neteikia administracinių paslaugų, neadministruoja viešųjų paslaugų teikimo, neturi teisės priimti administracinių sprendimų kitų asmenų atžvilgiu, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūrą atlieka tik kartu su aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnu (t. y. tik dalyvauja pareigūno atliekamoje teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūroje, padėdamas šią priežiūrą atlikti).</p> <p>Atsižvelgiant į pateiktas pastabas, tikslinga:</p> <p>1. projekto 42 straipsnio 2 dalies 1 punktą dėstyti taip: “1) įeiti į gyvenamąsias ir kitas patalpas, patekti į visų įmonių, įstaigų, organizacijų, ūkių, karinių dalinių, pasienio ruožo, privačias teritorijas ir jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), kitus ūkinės veiklos objektus ir atlikti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų pavestas užduotis aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimams išaiškinti ar jų padariniams likviduoti. <u>Į tikrinamo fizinio asmens gyvenamąsias patalpas be fizinio asmens sutikimo turi teisę patekti kai šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta tvarka gautas teismo leidimas;</u>”</p> <p>2. Įstatymo projekto 41 straipsnio pavadinimą dėstyti taip” “41 straipsnis. Neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių pareigos <u>ir funkcijų atlikimas</u>”</p> <p>3. Įstatymo projekto 42 straipsnio 2 dalies 1 punktą dėstyti taip: “1) patekti į visų įmonių, įstaigų, organizacijų, ūkių, karinių dalinių, pasienio ruožo, privačias teritorijas ir jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), kitus ūkinės veiklos objektus ir atlikti atliekant aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnų pavestas užduotis aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimams išaiškinti ar jų padariniams likviduoti<...>”</p>
--	---	--

	<p>priežiūros pareigūnais <i>turi teisę atlikti aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno pavestas užduotis</i> (tai reiškia, kad gavęs aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūno pavestą užduotį, neetatiniis aplinkos apsaugos inspektorius gali jos ir neatlikti, nors 41 straipsnio 1 dalyje yra nurodyta neetatinio aplinkos apsaugos inspektoriaus pareiga suteikti pagalbą aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnams, o 37 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad neetatinų aplinkos apsaugos inspektorių pagrindinis uždavinys – teikti visokeriopą pagalbą aplinkos apsaugos valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai ir aplinkos apsaugos valstybinės priežiūros pareigūnams?).</p> <p>Atsižvelgdami į tai, siūlytume peržiūrėti neetatinų aplinkos apsaugos inspektorių teisės ir pareigas, bei užtikrinti, kad jos nuosekliai derėtų tarpusavyje ir kad per teisių ir pareigų formuluotes aiškiai atsiskleistų neetatinams aplinkos apsaugos inspektoriams suteikti viešojo administravimo įgaliojimai.</p>	
--	--	--